ICCJ – Acţiune pentru îndreptarea unor pretinse erori și operarea unor modificări în evidenţele, hărţile și planurile cadastrale utilizate în procedura de stabilire a liniei de hotar dintre două unităţi administrativ–teritoriale

Legislaţie relevantă:

Legea nr. 554/2004, art. 8 alin. (1)

Legea nr. 2/1968

Legea nr. 215/2001

Legea nr. 7/1996

Este admisibilă pe calea contenciosului administrativ acţiunea prin care se urmărește îndreptarea unor pretinse erori și operarea unor modificări în evidenţele, hărţile și planurile cadastrale utilizate în procedura de stabilire a liniei de hotar dintre două unităţi administrativ – teritoriale, refuzul efectuării unor operaţiuni administrative fiind circumscris prevederilor art. 8 alin. (1) teza finală din Legea nr. 554/2004, care, definind obiectul acţiunii în contencios administrativ, are în vedere și ipoteza refuzului de

efectuare a unei anumite operaţiuni necesare pentru exercitarea sau protejarea dreptului sau interesului legitim.

Decizia nr. 1204 din 21 februarie 2013

Prin cererea înregistrată pe rolul Curţii de Apel Bacău la data de 18.07.2011, reclamantul Municipiul Onești, prin primar, a chemat în judecată pârâţii Ministerul Administraţiei și Internelor (*denumit în continuare, în cuprinsul prezentei decizii, „MAI”*), Agenţia Naţională de Cadastru și Publicitate Imobiliară (*denumită în continuare, în cuprinsul prezentei decizii, „ANCPI”*), Centrul Naţional de Geodezie, Cartografie, Fotogrammetrie și Teledetecţie (*denumit în continuare, în cuprinsul prezentei decizii, „CNGCFT”*), Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Bacău (*denumit în continuare, în cuprinsul prezentei decizii, „OCPI Bacău”*) și Comuna Cașin pentru ca acestea să fie obligate la:

-îndreptarea erorilor din evidenţele deţinute și folosite de acestea privind limita administrativ-teritorială a municipiului Onești cu comuna Cașin, în zona denumită alternativ Andreeșești/Andrieșești/Andrășești;

-corectarea actelor, respectiv a hărţilor și planurilor cadastrale făcute de aceste autorităţi cu încălcarea art. 73 alin. (3) lit. o) din Constituţie, a Legii nr. 2/1968 și a H.C.M. nr. 11311968;

-soluţionarea litigiului apărut pe graniţa administrativă a municipiului Onești cu comuna Cașin (conform procesului-verbal nr. 67/2011 al O.C.P.I. Bacău) cu respectarea limitelor stabilite prin Legea nr. 2/1968 și H.C.M. nr. 1131/1968.

Reclamanta a precizat că acţiunea are ca obiect o obligaţie de a face, fiind întemeiată pe dispoziţiile art.73 alin.(3) lit.o) din Constituţia României, respectiv obligaţia de a respecta delimitarea administrativ-teritorială stabilită prin Legea nr.2/1968, completată conform H.C.M. nr.1131/1968 și

dovedită de Municipiul Onești prin hărţi oficiale întocmite de autorităţile special desemnate în diferite momente istorice.

Ulterior a formulat precizări referitoare la obiectul acţiunii și la natura litigiului, în sensul că a solicitat ca autorităţile pârâte să fie obligate, în virtutea atribuţiilor care le-au fost stabilite prin acte normative, la întreţinerea și gestionarea corectă a limitelor administrativ-teritoriale, materializate prin hărţi și planuri cadastrale, în format analogic sau digital.

În motivarea acţiunii și a precizărilor la acţiune, reclamantul a susţinut următoarele:

Cu ocazia procedurilor de identificare și recunoaștere a hotarului dintre Municipiul Onești și Comuna Cașin, iniţiate în aplicarea Ordinului ministrului administraţiei și internelor nr.259/2010, s-a constatat o necorelare între hărţile din perioada 1956-1977 și planurile cadastrale actuale ale celor două unităţi administrativ-teritorială, acestea având înscrisă în limita administrativ-teritorială a comunei Cașin o suprafaţă de aproximativ 210 ha aparţinând Municipiului Onești.

După efectuarea procedurilor de mediere, prin procesul-verbal nr.67 din 26.01.2011 al OCPI Bacău, limita administrativ-teritorială între cele două unităţi administrativ-teritoriale a fost declarată în litigiu. În vederea soluţionării litigiului s-a adresat Instituţiei Prefectului judeţul Bacău, Consiliului judeţean Bacău și pârâţilor.

Litigiul privind limita administrativ-teritorială este determinat de existenţa neconcordanţelor între datele analogice din documentaţia cadastrală deţinută de municipiul Onești – cu referire la planul cadastral L-35-66-B-c-1 aerografiat în anul 1956, harta judeţului Bacău din anul 1973 întocmită de Institutul de Geodezie, Fotogrammetrie, Cartografie și Organizarea Teritoriului, harta judeţului

Bacău, scara 1/325000 din anul 1977 editată de același institut – și cele prezentate de comuna Cașin și preluate în evidenţa electronică a ANCPI/OCPI.

Începând cu planul cadastral aferent anului 1962 și până la Harta judeţului Bacău din anul 1977 este prevăzută aceeași linie de hotar, iar de la adoptarea Legii nr.2/1968 nu au mai fost adoptate acte normative care să ateste limite administrativ-teritorială diferite pentru municipiul Onești.

Din analiza actelor transmise de OCPI Bacău a reieșit că s-au folosit alte evidenţe decât cele stabilite prin hărţile oficiale, modificările făcute în evidenţele OCPI/ANCPI fără o bază legală echivalează cu o modificare a limitelor administrativ-teritoriale ale municipiului Onești prin încălcarea Constituţiei, a legilor în vigoare și a dreptului de proprietate al municipiului Onești.

Prin întâmpinările depuse la dosar, pârâţii Agenţia Naţională de Cadastru și Publicitate Imobiliară și Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Bacău au invocat excepţia lipsei calităţii lor procesuale pasive și excepţia inadmisibilităţii acţiunii.

În susţinerea primei excepţii, pârâţii au invocat dispoziţiile pct.4.3.4. din Normele tehnice pentru introducerea cadastrului general aprobate prin Ordinul ministrului administraţiei și internelor nr.534/2001, și au arătat că stabilirea limitelor administrativ-teritoriale revine reprezentaţilor celor două unităţi administrativ-teritoriale.

În ceea ce privește excepţia inadmisibilităţii acţiunii, pârâţii au invocat dispoziţiile art.2 alin.1 lit.c) din Legea nr. 554/2004 și ale art.22 din Legea nr.215/2001, precum și atribuţiile lor de coordonare a acţiunii de recunoaștere și identificare a hotarelor unităţilor administrativ-teritoriale la nivel naţional, activitate realizată de comisiile numite de prefect în temeiul art.10 alin.2 din Legea nr.7/1996. O astfel

de acţiune este necesară întrucât Legea nr.2/1968 nu conţine și o anexă grafică în care să figureze hotarele fiecărei unităţi administrativ-teritoriale, având rolul doar de identificare și recunoaștere reciprocă de către unităţile administrativ-teritoriale a hotarelor existente, așa cum se regăsesc în partea descriptivă a Legii nr.2/1968 și nu una de stabilire de noi limite administrative.

Pe fondul cauzei, pârâţii au susţinut că acţiunea este neîntemeiată.

Pârâtul MAI a invocat excepţia lipsei calităţii sale procesual pasive și excepţia inadmisibilităţii acţiunii.

În privinţa primei excepţii, pârâtul MAI a invocat dispoziţiile pct.4.2.2. și pct.4.3.4. din Normele tehnice aprobate prin Ordinul ministrului administraţiei și internelor nr. 534/2001, a expus cadrul legal în domeniul activităţii de cadastru și publicitate imobiliară și a indicat instituţiile implicate în procedura de delimitare a unităţilor administrativ-teritoriale, invocând, totodată, dispoziţiile art.5^1 din Legea nr.351/2011, ale art.2 alin. (2) din Legea nr.340/2004, ale art.4 alin.(1) din O.U.G. nr.30/2007, arătând că Ministerul Administraţiei și Internelor și autorităţile administraţiei publice locale implicate în procedura de delimitare a limitelor unităţilor administrativ-teritoriale nu există raporturi de subordonare.

În ceea ce privește excepţia inadmisibilităţii acţiunii, pârâtul MAI a arătat, în esenţă, că acţiunea de identificare și recunoaștere a hotarelor unităţilor administrativ-teritoriale nu are rolul de stabilire a unor noi limite administrative, iar hotarele unităţilor administrativ-teritoriale sunt delimitate și marcate de către comisia de delimitare stabilită prin ordin al prefectului. În prezent, sigurele limite recunoscute sunt cele din documentele aflate în arhiva OCPI Bacău. Deoarece acest hotar administrativ este reprezentat în evidenţele oficiale (planuri și registre

cadastrale) începând cu anul 1973, restul documentelor și argumentelor prezentate de reclamant pot fi utilizate pentru proiectul de modificare a acestei limite cu respectarea Legii nr.215/2001. Astfel fiind, actul atacat prin acţiune nu reprezintă un act administrativ în sensul art.2 alin.(1) lit.c) din Legea nr. 554/2004.

Pârâtul CNGCFT a invocat excepţia necompetenţei materiale a Curţii de Apel Bacău, susţinând că Centrul funcţionează în subordinea ANCPI, astfel că nu sunt incidente normele de competenţă ale art.3 pct.1 C.proc.civ.

Actele contestate de reclamant nu sunt acte administrative în sensul dispoziţiilor art.1 și art.2 din Legea nr.554/2004, din perspectiva dispoziţiilor legislaţiei specifice, ale art.10 alin.(2) din Legea nr. 7/1996 coroborate cu prevederile pct.4.1.1 și pct.4.3 din Normele tehnice aprobate Ordinul nr.534/2001 având natura unor documente sau acte tehnice preliminare unor acte juridice.

Pârâtul CNGCFT a invocat și excepţia inadmisibilităţii acţiunii pentru neîndeplinirea procedurii prealabile prevăzute de art. 7 din Legea nr. 554/2004 și art. 109 C.proc.civ. Totodată, pârâtul a susţinut că, prin acţiunea formulată, reclamanta tinde la modificarea limitelor teritoriale, cerere care este inadmisibilă având în vedere dispoziţiile art. 10 alin. (2) și (3) din Legea nr. 7/1996.

Pârâtul CNGCFT a invocat, de asemenea, excepţia lipsei calităţii sale procesuale pasive, motivată de faptul că nu a emis niciun act administrativ și nici nu a încheiat acte administrative neavând, conform art.14 din H.G. nr.1210/2004, atribuţii de delimitare cadastrală a unităţilor administrativ-teritoriale.

Pe fondul cauzei, pârâtul a susţinut că nu are competenţă în privinţa cererilor reclamantului, în cazul litigiilor determinate de stabilirea liniei de hotar între unităţile

administrativ-teritoriale fiind aplicabile dispoziţiile pct. 4.2.20 din anexa la Ordinul nr. 534/2001.

Pârâta Comuna Caşin a invocat excepţia inadmisibilităţii acţiunii şi netemeinicia acesteia.

Prin sentinţa civilă nr.211 din 30 noiembrie 2011, Curtea de Apel Bacău, Secţia a II-a civilă, de contencios administrativ şi fiscal a respins excepţia necompetenţei materiale a curţii de apel, invocată de pârâtul Centrul de Geodezie, Cartografie, Fotogrammetrie şi Teledetecţie, a admis excepţia inadmisibilităţii invocată de pârâţi şi, în consecinţă, a respins, ca inadmisibilă, acţiunea, astfel cum a fost precizată de către reclamantul Municipiul Oneşti.

În esenţă, Curtea de apel a reţinut următoarele:

1. Cu privire la excepţia necompetenţei materiale invocată de pârâtul CNGCFT

Conform art.12 din H.G. nr.1210/2004 privind organizarea şi funcţionarea ANCPI prevede că, CNGCFT funcţionează ca instituţie publică, cu personalitate juridică, în subordinea ANCPI, fiind o instituţie publică centrală, astfel încât chemarea sa în judecată determină, potrivit art.10 alin.(1) din Legea nr. 554/2004 şi art.3 pct.1 C.proc.civ., competenţa materială în primă instanţă a curţii de apel. Dacă ceea ce a solicitat reclamantul priveşte acte administrative a căror emitere intră în competenţa pârâtei – or a pârâţilor – este o chestiune care vizează admisibilitatea acţiunii ori calitatea procesuală pasivă, iar nu competenţa instanţei.

2. Cu privire la excepţia inadmisibilităţii acţiunii

Principiul disponibilităţii impune ca examinarea acestei excepţii să se facă în raport cu ceea ce a cerut reclamantul prin cele trei capete de cerere, iar nu cu ceea ce ar fi putut constitui obiectul analizei instanţei de contencios administrativ învestite cu o acţiune născută ca urmare a

litigiului dintre reclamant și pârâta Comuna Cașin privind delimitarea administrativ-teritorială.

Obiectul acţiunii, astfel cum a fost calificat de către reclamant, respectiv obligaţia de a de a respecta delimitarea administrativ-teritorială stabilită în baza Legii nr. 2/1968, nu poate fi circumscris niciuneia dintre situaţiile prevăzute de art.8 alin.(1) din Legea nr. 554/2004. Însă, cele trei capete de cerere ale acţiunii, cu precizarea referitoare la primul capăt de cerere, se încadrează în dispoziţiile finale ale textului menţionat, ceea ce solicită reclamantul având natura unor operaţiuni administrative cu caracter tehnic, operaţiuni care, în viziunea reclamantului, ar fi de natură să-i protejeze un drept care i-a fost recunoscut prin Legea nr. 2/1968. În raport de ceea ce reprezintă capetele de cerere care reprezintă petitul acţiunii, pârâţii ANCPI ȘI OCPI Bacău au calitate procesuală pasivă, căci aceste autorităţi gestionează evidenţele în care reclamantul solicită a fi îndreptate pretinsele erori.

Chiar dacă acţiunea, prin capetele sale de cerere, se circumscrie tezei finale a art.8 alin.(1) din Legea nr.554/2004, acestea au caracter accesoriu faţă de o eventuală cerere de constatare a limitei administrativ-teritoriale dintre Municipiul Onești și Comuna Cașin, cerere în care, într-adevăr, ar avea calitate procesuală doar cele două unităţi administrativ-teritorială.

Legea nr. 2/1968 nu conţine și o anexă grafică în care să figureze hotarele fiecărei unităţi administrativ-teritoriale, astfel încât obligarea pârâtelor să efectueze operaţiuni care vizează tocmai această reprezentare grafică nu poate fi făcută independent de stabilirea în teren a delimitării administrativ-teritorială dintre cele două unităţi administrativ-teritoriale.

Atât Legea administraţiei publice nr.215/2001, prin art. 22, cât și Legea cadastrului șu publicităţii imobiliare nr.7/1996,

prin art. 10 alin. (2) și (3), operează cu două noţiuni diferite în privinţa limitelor administrativ-teritorială: delimitarea unităţilor administrativ-teritoriale și respectiv, modificarea limitelor unităţilor administrativ-teritoriale, cu privire la această din urmă operaţiune dispoziţiile menţionate excluzând competenţa instanţelor de judecată prin aceea că prevăd că orice modificare a limitelor teritoriale se stabilește prin lege.

Referindu-se expres la „limitelor recunoscute” de către unităţile administrativ-teritoriale și prevăzând în ce constă operaţiunea de delimitare, art.10 alin.(2) din Legea nr.7/1996 a fost conceput de legiuitor doar cu rol de identificare și recunoaștere reciprocă de către unităţile administrativ-teritoriale a hotarelor existente, așa cum se regăsesc în partea descriptivă a Legii nr.2/1968, iar nu scopul de stabilire de noi limite administrative care, în fapt, semnifică o modificare a acestor limite.

În aplicarea Legii nr.7/1996, prin Ordinul ministrului administraţiei publice nr.534/2001 au fost aprobate Normele tehnice pentru introducerea cadastrului general. Potrivit pct.4.1. din Normele tehnice, delimitarea cadastrală este definită ca fiind „operaţiunea de bază prin care *se identifică, se măsoară la teren și se oficializează limitele* unităţilor administrativ-teritoriale, conţinând punctele de frângere și traseele hotarului unei unităţi administrativ-teritoriale, precum și limitele intravilanelor din respectiva unitate administrativ-teritorială”. Teza ultimă a acestui text prevede delimitarea cadastrală ca o condiţie prealabilă, obligatorie și necesară pentru începerea lucrărilor de introducere a cadastrului general pe o unitate administrativ-teritorială.

La pct.*4.1.2.* se prevede că stabilirea liniei de hotar se face în conformitate cu prevederile Legii nr.2/1968, conform planurilor urbanistice generale întocmite și aprobate potrivit prevederilor legale, iar în cazul în care nu s-au aprobat

planuri urbanistice generale, limitele intravilanelor vor fi cele existente la 1 ianuarie 1990, conform Legii fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările ulterioare.

Operaţiunile de delimitare cadastrală sunt prevăzute la pct.4.2.1. din Normele tehnice, iar, în cauză, doar o parte dintre aceste operaţiuni au fost realizate, respectiv cele de la lit.a) și b) teza I, astfel cum rezultă din procesul-verbal nr.67 din 26.01.2011. Din acest act rezultă că tronsonul contestat după mediere de către reclamant este cel folosit în prezent pentru recepţia documentaţiilor cadastrale – fapt conform prevederilor pct. 4.2.20 lit. d) – și că tronsonul contestat de pârâta comuna Cașin este cel pretins de reclamant conform planului cadastral L-35-66-B-c-1 aerografiat în anul 1956, plan care nu poate fi reţinut având în vedere aceleași dispoziţii (pct.4.2.20) și împrejurarea că reprezintă un document anterior reorganizării teritoriale realizate prin Legea nr. 2/1968.

La pct.4.2.20 se prevede că, în cazul existenţei neînţelegerilor între vecini la stabilirea liniei de hotar, iar membrii comisiei nu pot rezolva neînţelegerile, litigiul se consemnează în documentele de delimitare cadastrală, conform prevederilor pct.4.2.20 lit.a)–f). La lit.d) se prevede că, până la rezolvarea litigiului, suprafaţa disputată va fi inclusă în suprafaţa calculată a teritoriului nominalizat de OCPI, iar la lit.f) se dispune că, după soluţionarea litigiului, se reface documentaţia cadastrală și se vor materializa cu borne punctele de hotar de pe varianta acceptată.

Aplicarea acestor dispoziţii în cauza pendinte împiedică instanţa să dispună ca, în legătură cu suprafaţa în litigiu, evidenţele gestionate de pârâţi să fie corectate conform celor pretinse de reclamant mai înainte de a se fi soluţionat litigiul dintre reclamant și Comuna Cașin cu privire la stabilirea liniei de hotar, litigiu în care doar aceste două părţi ar avea calitate procesuală.

Așadar, pârâții – instituții și autorități publice – nu pot fi obligați să efectueze niște operațiuni administrative, în sensul solicitat de reclamant, în evidențele pe care le gestionează, mai înainte de a se soluționa litigiul principal referitor la stabilirea liniei de hotar dintre cele Municipiul Onești și Comuna Cașin. Astfel cum se dispune la pct.4.2.20 lit.f), doar după soluționarea litigiului, se reface documentația cadastrală și se vor materializa cu borne punctele de hotar de pe varianta acceptată.

În consecință, acțiunea reclamantului, care pretinde ca pârâții să fie obligați să respecte o delimitare administrativ-teritorială conform unei variante pe care doar această parte susține că este conformă legii și realității istorice – iar nu pe calea unei acțiuni prin care să se stabilească pe bază de acte și expertiză tehnică linia de hotar – este inadmisibilă.

Cu privire la excepția lipsei calității procesuale pasive, instanța a reținut că aceasta nu va mai fi analizată în mod distinct având în vedere soluția pronunțată și considerentele expuse..

Împotriva sentinței civile a Curții de Apel Bacău, Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a declarat recurs reclamantul Municipiul Onești, formulând critici în temeiul art. 304 pct. 9 și art. 304^1 C.proc.civ.

În motivarea căii de atac, recurentul reclamant a arătat că hotărârea primei instanțe a fost pronunțată cu încălcarea dispozițiilor legale referitoare la organizarea administrativ – teritorială a municipiilor, orașelor și comunelor din județul Bacău.

Sub aspectul inadmisibilității, reținute de prima instanță ca motiv de respingere a acțiunii, recurentul reclamant a reamintit temeiurile de drept și obiectul acțiunii sale, arătând că instanța a ignorat cu desăvârșire capătul de

cerere prin care a solicitat obligarea pârâtelor la soluţionarea litigiului apărut pe graniţa administrativă a municipiului Onești cu comuna Cașin (conform procesului-verbal nr.67 din 26.01.2011 al OCPI Bacău), cu respectarea limitelor stabilite prin Legea nr.2/1968 și a Hotărârii Consiliului de Miniștri nr. 1131/1968 – pentru delimitarea administrativ-teritorială a municipiilor, orașelor și comunelor din judeţul Bacău, capăt de cerere care vizează tocmai identificare și stabilirea în mod corect a acestei limite de hotar.

Recurentul – reclamant a arătat că este greșită și interpretarea potrivit căreia în cadrul unui litigiu referitor la stabilirea limitei de hotar calitate procesuală ar avea doar cele două unităţi administrativ teritoriale. în speţa dedusă judecăţii, litigiul nu se datorează unei intrări abuzive a comunei Cașin în limitele administrativ-teritoriale ale municipiului Onești, ci este născut din culpa autorităţilor pârâte: A.N.C.P.I., CNGFT și O.C.P.I. Bacău, care, fără să vegheze la respectarea limitelor administrativ teritoriale așa cum au fost reglementate prin Legea nr.2/1968 și în lipsa unei alte legi de delimitare, au înregistrat în evidenţele lor limite administrativ-teritoriale diferite în perioada ulterioară anului 1968, fapt ce a condus la modificarea acestor limite după anul 1977 (Harta Judeţului Bacău, scara 1/325000 din anul 1977, editată de Institutul de Geodezie, Fotogrametrie, Cartografie și Organizarea Teritoriului, dovedește limita susţinută de municipiul Onești).

Calitatea procesuală a A.N.C.P.I., CNGFT și O.C.P.I. Bacău este justificată în orice litigiu care vizează operaţiuni de delimitare teritorială cu atât mai mult cu cât, prevederile art.10 alin. (2) din Legea nr.7/1996 a cadastrului și publicităţii imobiliare, Republicată, cu modificările și completările ulterioare, stabilesc: *Lucrările tehnice de cadastru se realizează utilizându-se reprezentarea grafică a limitelor unităţilor administrativ-teritoriale,*

precum si a limitelor intravilanelor, deţinute de oficiile teritoriale.

În fine, recurentul – reclamant a arătat și explicat detaliat că instanţa de fond a reţinut situaţia de fapt, referitoare la delimitarea cadastrală, în condiţiile în care a depus la dosar documente (hărţi și; planuri topografice) atât anterioare cât si ulterioare anului 1968 tocmai pentru dovedirea continuităţii trupului în litigiu în limitele administrativ-teritoriale ale municipiul Onești, iar pe de altă parte, am dovedit cu acte din perioada 1884 -1977 ca această suprafaţă de teren apare înscrisă în documente ca aparţinând municipiului Gh.Gheorghiu-Dej (acum Onești).

Prin întâmpinare, Ministerul Administraţiei și Internelor a solicitat respingerea recursului, ca nefondat, arătând că prin acţiune nu a fost atacat un act administrative în sensul art. 2 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 554/2004, ci un document tehnic, preliminar, care va sta la baza legii prin care se va aproba harta în format digital, în cadrul procedurii derulate în temeiul Ordinului nr.534/2001 privind aprobarea Normelor tehnice pentru introducerea cadastrului general, cu modificările și completările ulterioare, după stabilirea limitelor unităţilor administrativ-teritoriale de către comisiile numite în acest scop prin ordinele prefecţilor, Ministerul Administraţiei și Internelor, prin Agenţia Naţională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, va propune actul normativ de promovare a hărţii în format digital cu limitele administrativ-teritoriale ale României.

Intimatul – pârât Centrul Naţional de Cartografie (fost Centrul Naţional de Geodezie, Cartografie, Fotogrammetrie și Teledelecţie) a arătat, prin întâmpinarea sa, că soluţia atacată este legală, instanţa de fond reţinând corect că operaţiunea de delimitare administrativ – teritorială a fost concepută de legiuitor doar cu rol de recunoaștere și

identificare reciprocă a hotarelor existente, așa cum se regăsesc în partea descriptivă a Legii nr. 2/1968, iar nu cu scopul stabilirii de noi limite administrative, și că într-un litigiu care are ca obiect stabilirea liniei de hotar, calitate procesuală au doar unităţile administrativ – teritoriale ale căror hotărâre sunt lezate.

De asemenea, a arătat că delimitarea unităţilor administrativ – teritoriale , care implică stabilirea limitelor teritoriale în cadrul cărora fiinţează și își exercită competenţa autorităţile publice, este atributul puterii legislative, care o poate reglementa numai prin lege organică.

La rândul său, Agenţia Naţională de Cadastru și Publicitate a depus întâmpinare prin care a solicitat respingerea recursului, ca nefondat, făcând referire la cadrul normativ care reglementează problema delimitării unităţilor administrativ – teritoriale: Legea nr. 2/1968, privind organizarea administrativă a teritoriului Republice Socialiste România, art. 22 din Legea administraţiei publice locale, art. 10 și 11 din Legea cadastrului și publicităţii imobiliare și Ordinul nr. 538/2001, prin care ministrul administraţiei publice a aprobat Normele tehnice pentru aprobarea cadastrului general.

Intimata – pârâtă U.A.T. Caşin nu a formulat întâmpinare conform art. 308 alin. (2) C.proc.civ., dar a depus la dosar concluzii scrise, prin care a arătat că instanţa de fond a contestat corect inadmisibilitatea acţiunii.

În acest sens, a arătat că limitele administrativ – teritoriale pot fi reglementate exclusiv prin lege și că, în speţă, a fost iniţiată procedura de delimitare conform Normelor tehnice aprobate prin Ordinul ministrului administraţiei publice nr. 534/2001 și modificate prin Ordinul nr. 259/2010 al ministrului administraţiei și internelor, dar prin procesul – verbal nr. 67 din 26.01.2011,

portuirea de hotar dintre Municipiul Onești și Comuna Cașin, în zona Andrășești, a fost declarată în litigiu, conform pct. 4.2.20 lit. a) din Normele tehnice.

A mai arătat că recurentul – reclamant a învestit Tribunalul Bacău cu o cerere privind respectarea delimitării teritoriale stabilite prin Lege nr. 2/1968, înregistrată cu nr. 17xxx/110/2011, cerere a cărei judecată a fost suspendată până la judecarea litigiului de faţă.

Considerentele Înaltei Curţi asupra recursului

Examinând cauza prin prisma criticilor formulate de recurentul – pârât și a prevederilor art. 304[1] Cod procedură civilă, ţinând seama și de apărările intimaţilor, Înalta Curte a constatat că recursul este fondat, pentru considerentele ce vor fi expuse în continuare.

1.Argumente de fapt și de drept relevante

Așa cum rezultă din expunerea rezumativă cuprinsă la pct. I.1 din prezenta decizie, cauza de faţă a fost generată în contextul unui litigiu legat de stabilirea liniei de hotar dintre Municipiul Onești și Comuna Cașin.

Prima instanţă a respins acţiunea ca inadmisibilă, cu argumentul principal că reclamantul pretinde ca pârâţii să respecte o anumită delimitare teritorială, fără a urma calea unei acţiuni care să stabilească linia de hotar, pe bază de acte și expertiză tehnică de specialitate.

În altă ordine de idei, instanţa a reţinut că autorităţile și instituţiile publice pârâte nu pot fi obligate să efectueze niște operaţiuni administrative în evidenţele pe care le gestionează, mai înainte de se soluţiona litigiul principal referitor la stabilirea liniei de hotar dintre Municipiul Onești și Comuna

Cașin.

Instanţa de control judiciar constată însă că prin demersul său reclamantul tinde la îndreptarea unor pretinse erori și la operarea unor modificări în evidenţele , hărţile și planurile cadastrale utilizate în procedura de stabilire a liniei de hotar dintre cele două unităţi administrativ – teritoriale, procedură administrativă aflată în curs de derulare, conform Normelor tehnice pentru introducerea cadastrului general, aprobate prin Ordinul ministrului administraţiei publice nr. 534/2001, așa cum au fost modificate prin Ordinul nr. 259/2010, publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 815 din 7.12.2010.

Contrar concluziei primei instanţe, Înalta Curte constată că refuzul efectuării unor operaţiuni administrative este circumscris prevederilor art. 8 alin. (1) teza finală din Legea nr. 554/2004, care, definind obiectul acţiunii în contencios administrativ, are în vedere și ipoteza refuzului de efectuare a unei anumite operaţiuni necesare pentru exercitarea sau protejarea dreptului sau interesului legitim.

Că dezlegarea chestiunii litigioase privind acurateţea evidenţelor, planurilor și hărţilor cadastrale de la care s-a pornit în procedura de oficializare a limitelor unităţilor administrativ – teritoriale este necesară pentru soluţionarea neînţelegerilor apărute la stabilirea liniei de hotar între municipiul Onești și comuna Cașin rezultă , conform pct. 4.2.20 din Normele tehnice menţionate mai sus, rezultă și din măsura de suspendare a judecăţii cauzei ce formează obiectul dosarului nr. 17xx/110/2011 al Tribunalului Bacău, Secţia a II-a civilă și de contencios administrativ și fiscal, dispusă prin încheierea din data de 23.09.2011, în temeiul art. 244 pct. 1 C.proc.civ., până la soluţionarea dosarului nr. 4xx/32/2011.

În întâmpinările formulate în recurs, intimaţii – pârâţi Agenţia Naţională de Cadastru și Publicitate Imobiliară și Centrul Naţional de Cartografie au susţinut, între alte apărări, că într-un litigiu privind delimitarea teritorială au calitate procesuală numai unităţile administrativ – teritoriale aflate în conflict juridic, dar Înalta Curte reţine, în sensul celor arătate mai sus, că procesul de faţă vizează refuzul pretins nejustificat – de exercitare a unor atribuţii statuate prin actele normative care le reglementează activitatea.

A stabili, pe baza probelor administrate dacă susţinerile recurentului – reclamant privind existenţa unui refuz nejustificat de rezolvare a unei cereri sunt sau nu întemeiate este o chestiune ce ţine de fondul cauzei, iar nu de regularitatea învestirii instanţei.

2.Temeiul legal al soluţiei adoptate în recurs.

Având în vedere toate considerentele reţinute și în raport cu împrejurarea că prima instanţă nu a cercetat fondul cauzei, în temeiul art. 312 alin. (1), (2) C.proc.civ. și al art. 20 alin. (3) teza finală din Legea nr. 554/2004, Înalta Curte a admis recursul, a casat sentinţa și a trimis cauza, spre rejudecare, la aceeași instanţă.

Acord de împrumut pentru reducerea poluării

România a încheiat cu Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare un Acord de împrumut în valoare de 48 milioane de euro pentru sprijinirea controlului integrat al

poluării cu nutrienți. Documentul a fost semnat la Washington de către Anca Dragu, Ministrul Finanțelor Publice și de Cyril Muller, vicepreședintele Băncii Mondiale pentru Europa și Asia Centrală.

„Proiectul Băncii Mondiale semnat la Washington va contribui cu resurse suplimentare, cunoştinţe și sprijin instituțional în vederea promovării celor mai bune practici de producție agricolă și va consacra o nouă modalitate de a face agricultură. România are o populație rurală importantă. Guvernul Român acordă importanța cuvenită producției durabile în zonele rurale și bunăstării populației rurale”, a declarat Anca Dragu, Ministrul Finanțelor Publice.

„Banca Mondială este încântată să susţină România prin furnizarea de resurse suplimentare în vederea combaterii poluării solului și apelor subterane, protejând în același timp sănătatea românilor ce locuiesc în zonele rurale și potențialul sectorului agricol”,a declarat Cyril Muller, Vicepreședinte al Băncii Mondiale.

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor implementează în prezent prima fază a Proiectului privind Controlul Integrat al Poluării cu Nutrienți. Obiectivul este acela de a reduce pe termen mediu și lung poluarea cu nutrienți a resurselor de apă și sol ale României și, în final, a Dunării si Mării Negre.

Prin finanțarea suplimentară semnată acum la Washington, proiectul va fi extins la întreg teritoriul țării, și va cuprinde atât investiții la nivelul comunităților locale, cât și măsuri de consolidare a capacității instituționale.

Astfel, la nivelul comunităților locale se urmărește optimizarea managementului deșeurilor animale și menajere, plantarea de perdele forestiere de protecţie împotriva deversării de nutrienţi, plantarea de arbori și împăduriri, furnizarea de echipamente pentru îmbunătățirea facilităților existente de stocare a gunoiului de grajd și de producere a

compostului.

În ceea ce privește consolidarea capacității instituționale, Administraţia Naţională ,,Apele Române” va primi sprijin pentru monitorizarea și raportarea către Ministerul Mediului și Uniunea Europeană a datelor referitoare la calitatea apelor de suprafață și subterane.

Va fi desfășurat un program complex de pregătire și formare a personalului instituțiilor de nivel național, regional și județean. De asemenea, va fi furnizată asistență tehnică pentru actualizarea Codului de bune practici agricole și vor fi desfășurate activități de training și demonstrații la nivelul fermelor, pentru promovarea adoptării și respectării de către fermieri a acestui Cod, precum și acțiuni de informare publică.

Proiectul va fi implementat de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor într-o perioadă de aproximativ 6 ani, ultima tragere din împrumut urmând să aibă loc la finele lui martie 2022.

53% dintre liderii companiilor din România sunt prezenţi pe reţele de socializare, iar cei mai mulţi preferă platforma

LinkedIN

Percepţia românilor privind activitatea directorilor de companii pe reţelele de socializare este dominată de prezenţa acestor lideri în presa online. Astfel, 64% dintre respondenţii la studiul „*The social CEO*” derulat de EY România declară că profilul „social” al unui CEO este marcat de ceea ce scrie presa online despre acesta, 50% declară că reprezentative sunt postările CEO-ului pe website-ul companiei pe care o conduce şi abia 47% dintre respondenţi indică postările de pe reţelele sociale ca fiind cele care construiesc profilul „social” al liderilor de companii.

Mai mult decât atât, doar 19% dintre membrii conducerii executive a companiilor consideră că activitatea CEO-ului pe reţelele sociale este cea care îi defineşte „brand-ul social”. Rezultatele studiului EY România se bazează pe 320 de răspunsuri primite la un chestionar online, în perioada octombrie – noiembrie 2015. 25% dintre respondenţi sunt lideri de companii, iar 30% fac parte din echipa executivă a companiei.

Peste jumătate dintre liderii de companii din România sunt prezenţi pe reţele de socializare, iar cea mai populară reţea pentru aceştia este LinkedIN (67% dintre respondenţi), urmată de Facebook (61%) şi, la o distanţă considerabilă, Twitter (16%). Totuşi, 44% dintre respondenţi declară ca CEO-ul companiei unde lucrează postează rar pe reţelele de socializare – o dată la câteva luni, în timp ce 29% afirmă ca au un CEO foarte activ, care postează o dată sau de două ori pe săptămână pe aceste reţele.

„România este o ţară care are o cultură de leadership ce poartă încă amprenta tranziţiei. Rezistenţa la genul de transparenţă şi deschidere pe care îl implică digitalizarea şi reţele de socializare este vizibilă mai ales în rândurile liderilor de companii care au petrecut primii ani de formare

profesională în economia centralizată. Presiunea puternică ce vine acum dinspre noile generaţii şi tendinţele globale la care suntem conectaţi inevitabil vor genera o schimbare accelerată în următorii ani, chiar şi în rândurile celor mai conservatori lideri din România. Vedem deja primii paşi, avem pionieri care oferă modele de succes, dar avem un drum lung de învăţare, acceptare şi schimbare în faţa noastră," explică Elena Badea, director de marketing, EY România.

Despre credibilitate, audienţe şi conţinut

Conţinutul postat de liderii de companii pe reţelele de socializare pare credibil doar pentru 14% dintre respondenţi. În schimb, ei acordă credibilitate într-un număr mai mare comentariilor CEO-ului citate de media online (38%) şi postărilor CEO-ului pe website-ul companiei (35%). Printre audienţele principale pentru postările CEO-ului pe reţelele de socializare, cei mai mulţi respondenţi au enumerat clienţii (74%), investitorii (44%), publicul general (43%) şi proprii angajaţi (43%).

61% dintre respondenţi declară că liderii companiei unde lucrează postează în principal conţinut de business sau specific industriei în care lucrează pe reţelele de socializare, 48% afirmă că CEO-ul postează informaţii despre companie şi doar 33% declară că postează conţinut despre leadership. Peste jumătate dintre respondenţi declară că CEO-ul companiei unde lucrează îşi administrează personal conturile de pe reţelele sociale.

Profilul „social" şi managementul percepţiilor

Percepţia cea mai puternică în rândurile respondenţilor privind prezenţa CEO-ului pe reţelele de socializare este aceea că liderii de companii care nu comunică pe aceste canale vor deveni mai puţin relevanţi în era digitală. Discrepanţe clare apar între cei care ocupă o poziţie de conducere şi cei care nu au astfel de responsabilităţi – astfel, dacă 61%

dintre angajaţii care nu ocupă o poziţie de conducere consideră că liderii lor vor deveni mai puţin relevanţi dacă nu sunt prezenţi pe Facebook, LinkedIN sau Twitter, doar 41% dintre manageri, 42% dintre liderii de companii şi 43% dintre membrii conducerii executive consideră acelaşi lucru.

De asemenea, respondenţii consideră că liderii de companii pot fi mai eficienţi în gestionarea crizelor dacă folosesc reţelele de socializare. Proporţiile diferă în funcţie de poziţia ocupată – 92% dintre angajaţii care nu ocupă o poziţie de conducere sunt de acord cu afirmaţia de mai sus, în timp ce peste jumătate dintre liderii de companii şi 65% dintre membrii conducerii executive nu consideră că folosirea reţelelor sociale poate sprijini CEO-ul în gestionarea mai eficientă a crizelelor.

O altă percepţie conturată în rândurile respondenţilor este aceea că implicarea CEO-ului pe reţelele sociale reprezintă o bună folosire a timpului său. 75% dintre angajaţii care nu ocupă o poziţie de conducere şi 51% dintre manageri consideră acest lucru, comparativ cu doar 36% dintre liderii de companii.

Cu toate acestea, puţin peste jumătate dintre respondenţi consideră că implicarea liderilor de companii pe reţelele de socializare este riscantă sau foarte riscantă, procentele variind nesemnificativ în funcţie de poziţia ocupată.

Privind motivele pentru care unii lideri de companii nu sunt activi pe reţelele de socializare, cei mai mulţi dintre respondenţi consideră că aceştia fie nu au timp pentru această activitate (32%), nu este obişnuit pentru industria sau regiunea în care compania activează să comunice pe reţelele de socializare (27%), sau nu există o cerere conturată pentru ca CEO-ul companiei să se implice pe aceste canale (26%).

„Interacţiunile dintre oameni s-au schimbat definitiv odată cu evoluţia canalelor digitale. De aceea, nici interacţiunile

dintre liderii de business şi audienţele companiei nu mai pot eluda această logică a comunicării transparente, în timp real. „Turnul de fildeş" s-a dezintegrat definitiv odată cu reţelele de socializare. Trăim astăzi în era afacerilor H2H – human to human", concluzionează Oana Gorbanescu, Corporate Communication Officer, EY România.

* * *

Despre studiul "Social CEO"

Studiul EY România are la bază 320 de răspunsuri la un chestionar online, primite în perioada octombrie-noiembrie 2015, provenind preponderent de la respondenți care sunt lideri de companii, sau care fac parte din echipa executivă a companiei. Pentru realizarea cercetării s-a folosit metoda CAWI (Computer Assisted Web Interviewing). 18% dintre respondenţi fac parte din companii cu o cifră de afaceri de peste 100 milioane euro, 40% din companii cu cifra de afaceri între 10 şi 100 de milioane euro, iar 42% din companii cu cifra de afaceri sub 10 milioane euro.

Despre EY România

EY este una dintre cele mai mari firme de servicii profesionale la nivel global, cu 212.000 de angajaţi în peste 700 de birouri din 150 de ţări şi venituri de aproximativ 28,7 miliarde de USD în anul fiscal încheiat la 30 iunie 2015. Reţeaua noastră este cea mai integrată la nivel global iar resursele din cadrul acesteia ne ajută să le oferim clienţilor servicii prin care să beneficieze de oportunităţile din întreaga lume. În România, EY este unul dintre liderii de pe piaţa serviciilor profesionale încă de la înfiinţare, în anul 1992. Cei peste 650 angajaţi din România şi Republica Moldova furnizează servicii integrate de audit, asistenţă fiscală, asistenţă în tranzacţii şi servicii de asistenţă în afaceri

către companii multinaţionale şi locale. Avem birouri în Bucureşti, Cluj-Napoca, Timişoara, Iaşi şi Chişinău. EY România este cel mai dorit angajator în România dintre companiile Big 4, conform studiilor Trendence și Catalyst. Pentru mai multe informaţii, vizitaţi pagina noastră de internet: www.ey.com.

Numărul total de autovehicule aflate în circulaţie în România a crescut cu 21% după anul 2008

Numărul total de autovehicule aflate în circulaţie în România a crescut cu 21% după anul 2008, însă cea mai mare parte din creştere au reprezentat-o autovehiculele second-hand

- Mai mult de jumătate din parcul auto naţional o reprezintă autovehiculele mai vechi de 10 ani;
- Vârsta medie a parcului auto naţional a crescut la 12,9 ani, fiind cu 4,6 ani mai mare decât media UE;
- Ponderea autovehiculelor mai noi de 2 ani a scăzut la 4% din parcul auto naţional, de 5 ori mai puţin decât în 2008;
- Rata anuală de înnoire a parcului auto este de 1,4% în România, faţă de media europeană de 5,1%

Bucureşti, 14 aprilie 2016 – În perioada 2008-2014, numărul total de autovehicule aflate în circulaţie în România a crescut cu 21%, ajungând la 4,9 milioane de autovehicule, însă cea mai mare parte a acestei creşteri a venit din importurile de maşini second-hand. În prezent, trei sferturi din

autoturismele vândute în România sunt second-hand, arată o analiză recentă efectuată de consultanţii PwC România.

Astfel, vârsta medie a parcului auto naţional a crescut de la 7,7 ani în 2008 la 12,9 ani în 2014, cu 4,6 ani mai mare decât vârsta medie a parcului auto din Uniunea Europeană. În acelaşi timp, ponderea autovehiculelor mai noi de 2 ani a scăzut de la 22% din totalul parcului auto la doar 4%.

Acest lucru poate fi explicat şi prin majorarea vârstei autovehiculelor second hand înmatriculate. De exemplu, vârsta medie a vehiculelor second hand înmatriculate în România este de peste 10 de ani.

„Constatăm că în ultimii 6 ani de zile, de când formula taxei de primă înmatriculare a fost pusă în acord cu regulile comunitare, parcul auto din România a îmbătrânit simţitor, astfel încât, continuând în ritmul actual, vârsta medie a parcului auto va crește la 14 ani până în 2020, ducând la creşterea emisiilor poluante, dar şi punând probleme de siguranţa traficului”, a declarat Daniel Anghel, Partener, Consultanţă Fiscală, PwC România, unul dintre autorii analizei.

Rata anuală de înnoire a parcului auto este de 1,4% în România (adică ponderea autoturismelor noi înmatriculate în totalul flotei auto), faţă de media europeană de 5,1%.

România a înregistrat un vârf de înmatriculări de autoturisme noi în 2007, urmat de o scădere abruptă în timpul crizei economice și o tendință constantă de scădere după aceea.

Analiza raportului dintre autoturisme noi şi second-hand în ţările UE arată că România este mai apropiată de pieţele tradiționale second hand (cum sunt Olanda sau Portugalia), fiind o piaţă diferită decât cea a producătorilor tradiţionali de autovehicule (Germania, Franţa, Spania şi Italia) – în care ponderea autovehiculelor noi înmatriculate este sensibil mai mare. De asemenea, situaţia din România este diferită şi de

cea a altor ţări din regiune precum Polonia, Ungaria, Cehia şi Slovacia, unde ponderea achiziţiilor de autovehicule second-hand este mult mai mică.

„În scopul stimulării vânzărilor de autoturisme noi au fost adoptate o serie de măsuri, cum ar fi programul Rabla, care vizează reducerea vârstei medii a flotei auto prin stimularea casării maşinilor vechi și a achiziţionării de autoturisme noi. Programul a fost eficient în îndeplinirea obiectivelor sale. Cu toate acestea, impactul economic al programului nu a fost suficient pentru a schimba tendinţele pieţei”, a adăugat Bogdan Belciu, Partener, Consultanţă pentru Management, de asemenea unul dintre autorii analizei.

„Analiza noastră arată că actualul sistem de taxare existent în România nu reuşeşte să stimuleze într-o măsură satisfăcătoarea înnoirea parcului auto. Pentru a schimba situaţia, ar fi necesar ca ţara noastră să ia în calcul un nou mecanism de impozitare al autovehiculelor – care să ţină cont nu atât de capacitatea cilindrică, aşa cum este în prezent, ci de elemente precum nivelurile de emisii ale autovehiculelor şi normele Euro ale motoarelor acestora. Desigur, acest sistem s-ar putea aplica gradual numai autovehiculelor înmatriculate după intrarea în vigoare a unui pachet legislativ conturat in acest sens şi oferind o perioadă de graţie cu un termen rezonabil”, a declarat Daniel Anghel.

Un exemplu de bune practici la nivelul UE îl reprezintă renunțarea la impozitarea autoturismelor în funcție de capacitatea cilindrică, în cazul unor țări precum Irlanda, Marea Britanie sau Luxemburg, şi trecerea către un impozit bazat pe emisiile de dioxid de carbon. Alte state precum Germania sau Portugalia au inclus factorul emisiilor poluante în calculul impozitului auto, alături de capacitatea cilindrică. În toate cazurile menționate, trecerea la un nou impozit s-a făcut treptat, aplicându-se în paralel sistemele de impozitare vechi şi noi. Astfel, posesorii de autoturisme de la momentul schimbării modului de calcul al impozitului nu

au fost direct afectați, impozitul nou aplicându-se doar mașinilor înmatriculate după acea dată.

„Armonizarea sistemului anual de impozitare al autovehiculelor cu taxa de înmatriculare va încuraja achiziția de autoturisme noi, eficiente, ceea ce va conduce la o scădere a vârstei medii a parcului auto la 10 ani până în 2025, ajutând astfel la îndeplinirea de către România a obiectivelor de mediu asumate la nivel comunitar”, a conchis Bogdan Belciu.

ICCJ – Piaţa fondurilor de pensii private obligatorii

Legislaţie relevantă:

Legea nr. 21/1996, art. 5 alin. (1) lit. c)

TFUE, art. 101

Legea nr. 411/2004

Potrivit dispoziţiilor art. 5 alin.(1) lit.c) din Legea concurenţei nr. 21/1996, republicată – dispoziţii similare celor cuprinse în art. 101 din TFUE – sunt interzise orice înţelegeri exprese sau tacite între agenţii economici ori asociaţiile de agenţi economici, orice decizii luate de asociaţiile de agenţi economici și orice practici concertate, care au ca obiect sau ca efect restrângerea, împiedicarea ori denaturarea concurenţei pe piaţa românească sau pe o parte a acesteia, în special cele care urmăresc împărţirea pieţelor de desfacere sau a surselor de aprovizionare pe criteriu teritorial, al volumului de

vânzări și achiziţii ori pe alte criterii.

Din conţinutul acestor dispoziţii, rezultă cu claritate faptul că obiectul anticoncurenţial și efectul anticoncurenţial nu reprezintă condiţii cumulative, ci condiţii alternative ale interdicţiei legale astfel instituite.

Totuși, în acord cu jurisprudenţa CJUE, existenţa unei înţelegeri între mai mulţi agenţi economici nu trebuie considerată anticoncurenţială per se, în condiţiile în care în urma analizării conţinutului acesteia, a scopurilor ei obiective, a contextului juridic și economic în care aceasta își produce sau urmează să își producă efectele, a comportamentului efectiv al părţilor pe piaţă, precum și a aptitudinii acesteia de a afecta semnificativ condiţiile de piaţă, nu rezultă elemente concrete care să susţină concluzia existenţei vreunei încălcări a Legii concurenţei.

Decizia nr. 1203 din 21 februarie 2013

Prin cererea înregistrată pe rolul Curţii de Apel București – Secţia a VIII–a contencios administrativ și fiscal sub nr.9271/2/2010, reclamanta S.C. E – Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private S.A. (denumită în continuare în cuprinsul prezentei decizii și „E") a chemat în judecată pe pârâtul Consiliul Concurenţei, solicitând instanţei ca, prin hotărârea ce o va pronunţa, să dispună:

– anularea Deciziei nr.39/07.09.2010 emisă de pârât;

– în subsidiar, în temeiul art.7 din O.G. nr.2/2001 privind regimul juridic al contravenţiilor, înlocuirea sancţiunii amenzii aplicată de Consiliul Concurenţei cu avertismentul sau reducerea cuantumului amenzii spre minimul prevăzut de Legea concurenţei nr.21/1996;

– în măsura în care vor fi considerate neîntemeiate cererile menţionate, individualizarea sancţiunii amenzii aplicată prin

decizia contestată, în sensul de a se constata că „E” nu poate fi calificată drept instituţie financiară în conformitate cu prevederile Legii concurenţei nr.21/1996, cu consecinţa modificării cuantumul amenzii aplicate de pârât.

În motivarea acţiunii, reclamanta a arătat, în esenţă, următoarele:

Prin decizia contestată, Consiliul Concurenţei a constatat încălcarea prevederilor art.5 alin.(1) lit.c) din Legea nr.21/1996 și a art.101 din Tratatul privind funcţionarea Uniunii Europene (*denumit în continuare, în cuprinsul prezentei decizii, „TFUE”*) și a hotărât sancţionarea societăţii cu amendă în cuantum de 382.215 lei.

Reclamanta susţine că nu a încălcat niciuna dintre dispoziţiile menţionate, având în vedere că înţelegerea dintre administratori nu a avut un obiect anticoncurenţial, ci a fost realizată pentru a soluţiona o problemă practică (de ordin tehnic) cu privire la aderările duble, iar înţelegerea dintre administratori nu a avut un efect anticoncurenţial pe piaţa fondurilor de pensii private obligatorii și nu a modificat structura pieţei.

Reclamanta susţine că înţelegerile dintre administratori au vizat faza ulterioară celei în care administratorii au concurat pentru atragerea participanţilor, respectiv în cadrul campaniei iniţiale de aderare care se desfășurase anterior pentru toţi clienţii, inclusiv pentru cei care figurau cu înregistrări duble, iar în cursul acestui proces nu a fost încheiată nicio înţelegere între administratorii fondurilor.

Ulterior finalizării campaniei de aderare iniţială, administratorii au rămas cu foarte puţini clienţi care, dintr-un motiv sau altul, nu s-au înregistrat doar la un singur administrator, ceea ce contravenea prevederilor legii, astfel că administratorii au propus Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private (*denumită în continuare, în*

cuprinsul prezentei decizii, „CSSPP”) și Casei Naţionale de Pensii și alte Drepturi de Asigurări Sociale (*denumită în continuare, în cuprinsul prezentei decizii, „CNPAS”*) alocarea acestor clienţi pe baza principiului primei semnături, soluţie care ar fi respectat alegerea participantului și rezultatul unui proces concurenţial, însă această sugestie a fost respinsă de către autorităţi care au stabilit o procedură în două etape: (1) prima etapă, în care administratorii să negocieze împărţirea dublurilor între ei (Sistemul Medierii) și (2) a doua etapă, în care acei participanţi pe care administratorii nu au reușit să îi împartă să fie distribuiţi aleatoriu către toţi administratorii proporţional cu cota de piaţă deţinută (Sistemul Loteriei).

În cadrul primei etape, reclamanta, ca și ceilalţi administratori, a depus eforturi rezonabile să contacteze participanţii înregistraţi ca dubluri și să le solicite confirmarea opţiunii lor de a fi înregistraţi fie la „E”, fie la alt administrator. În cadrul acestei etape, administratorii au avut la dispoziţie o perioadă restrânsă de timp. În urma contactării, mulţi dintre participanţii înregistraţi ca dubluri au confirmat alegerea lor pentru „E”, dar a rămas un anumit număr de participanţi care nu au putut fi contactaţi sau care nu au confirmat alegerea lor pentru „E”în termenul stabilit de către autorităţi.

Confruntându-se cu termenul limită stabilit de autorităţi și cu alternativa ca acești participanţi să fie alocaţi aleatoriu altor administratori la care acești participanţi nu au formulat în mod clar opţiunea de înregistrare, administratorii au ales să rezolve problema într-un mod care respecta cât mai bine opţiunea dublurilor prin alocarea acestora în mod egal între administratorii aleși de către participanţi.

Pentru a evita ca un dublu – participant să fie alocat către reclamantă în timp ce acesta ar fi preferat să fie înregistrat cu un alt administrator, „E” a oferit participanţilor alocaţi posibilitatea de a se transfera gratuit, la administratorul

ales de ei, ceea ce s-a și întâmplat cu unii dintre participanţii cărora „E” le-a facilitat trecerea la administratorul ales.

Prin urmare, reclamanta susţine că soluţia adoptată de către administratori nu este similară unei distribuiri a clienţilor cu consecinţa restrângerii concurenţei în sensul articolului 101 din TFUE, astfel că înţelegerea dintre administratori referitoare la alocarea participanţilor dublaţi nu are un obiect anticoncurenţial.

Se susţine că înţelegerea nu a avut ca obiect restrângerea semnificativă a concurenţei, deoarece numărul de înregistrări duble, rămase după finalizarea campaniei de aderare iniţială, a fost nesemnificativ, astfel că distribuirea acestora, fie prin loterie, alocare bilaterală sau în alt mod, nu are un efect semnificativ asupra structurii de piaţă, poziţiilor pe piaţă ale administratorilor sau concurenţei efective pe această piaţă. Chiar dacă înţelegerea a fost restrictivă prin obiectul său, nu a fost aptă să restrângă semnificativ concurenţa și, prin urmare, nu încalcă dispoziţiile art.101 din TFUE sau art.5 alin.(1) din Legea nr.21/1996.

Reclamanta subliniază că procesul de mediere nu a creat avantaje semnificative pentru toţi administratorii implicaţi în respectiva procedură, întrucât cei mai mari administratori pe piaţa pensiilor private, care au fost implicaţi în mod activ în procedura medierii, au obţinut în urma medierii o cotă de piaţă mai mică decât cea pe care ar fi obţinut-o dacă repartizarea aleatorie (sistemul loteriei) ar fi fost aplicată, contrar celor reţinute în decizia atacată.

Diferenţele de cotă de piaţă rezultate în urma procesului de mediere sunt neglijabile și nu au influenţat concurenţa pe piaţa respectivă, iar prin decizia contestată nu s-a stabilit în ce mod variaţiile între metoda aleatorie și mediere au afectat concurenţa.

În ceea ce privește încălcarea art.101 din TFUE, reclamanta susţine că aplicabilitatea acestor prevederi este limitată la contractele care pot afecta comerţul între statele membre și invocă jurisprudenţa Curţii de Justiţie a Uniunii Europene în cauza Carlo Bagnasco contra BPN.

Cu referire la speţă, se invocă faptul că nu s-a dovedit de către Consiliul Concurenţei că pretinsul acord între administratori ar avea un efect semnificativ asupra comerţului inter-statal și asupra concurenţei.

Totodată, reclamanta arată că înţelegerea a fost pusă în practică pentru a realoca, la cererea CSSPP, participanţii într-o modalitate structurată, eficientă și corectă, cu respectarea opţiunilor iniţiale ale participanţilor pentru un fond de pensii, deoarece, în caz contrar, acești participanţi ar fi fost repartizaţi de către CSSPP în funcţie de cota de piaţă a administratorilor.

Reclamanta învederează faptul că, în cauză, nu există vinovăţie, întrucât autoritatea de reglementare a indicat administratorilor utilizarea Sistemului medierii, iar reprezentanţii CSSPP au încurajat administratorii să ia măsuri pentru a evita dublele aderări și Comisia a organizat mai multe întâlniri cu reprezentanţii administratorilor pentru a analiza procesul de aderare iniţială, aflat la acel moment în desfășurare, în vederea identificării potenţialelor remedii ale deficienţelor apărute în cursul procesului de aderare iniţială. Astfel de întâlniri între CSSPP, CNPAS și reprezentanţii administratorilor în cadrul cărora a fost discutată problema aderărilor duble au avut loc la datele de 22.10.2007, 12.11.2007, 15.11.2007, 26.11.2007, în cadrul cărora CSSPP a recomandat administratorilor să rezolve problema dublelor aderări prin sistemul medierii. În acest sens, reclamanta invocă și existenţa a două corespondenţe electronice (e-mail-urile din 15.01.2008 și 04.02.2008 transmise de directorul Departamentului de Tehnologia Informaţiei al CSSPP), din care rezultă că CSSPP a implementat

procesul de mediere.

Astfel fiind, întrucât administratorii au hotărât să repartizeze participanţii care au aderat la doi administratori prin împărţirea acestor participanţi între cei doi administratori, reclamanta nu a făcut altceva decât să respecte sistemul de mediere recomandat și implementat de CSSPP.

Reclamanta mai învederează că probele prezentate de către Consiliul Concurenţei în susţinerea acuzaţiilor nu sunt suficiente în conformitate cu standardele impuse de art.6 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului și a libertăţilor fundamentale.

Susţine reclamanta că amenzile aplicate de Consiliul Concurenţei sunt dintre cele mai mari comparativ cu alte domenii, fiind stabilite în raport cu cifra de afaceri, iar în domeniul pensiilor private aplicarea amenzii are un impact negativ asupra imaginii și percepţiei publice a societăţii, deoarece reputaţia administratorului este un element cheie care influenţează decizia participanţilor de a adera la fondul respectiv. Se arată, totodată, că maximul amenzii aplicabile nu poate fi identificat deoarece se raportează la o cifră de afaceri care este fluctuantă.

Luând în considerare nivelul amenzii, gravitatea acuzaţiilor și repercusiunile negative asupra societăţii, reclamanta consideră că acuzaţia este o acuzaţie penală, în sensul prevederilor Convenţiei pentru apărarea drepturilor omului și a libertăţilor fundamentale, fiind incidente drepturile și garanţiile prevăzute de art.6 din Convenţie. Sub acest aspect, se arată că nu a fost stabilită nicio intenţie a societăţii de a evita concurenţa cu alţi administratori și nici nu a fost stabilit vreun impact anticoncurenţial de utilizare a sistemului de mediere pentru alocarea participanţilor dublaţi. În fapt, Consiliul Concurenţei a presupus atât obiectul anticoncurenţial, cât și efectul anti-concurenţial al

sistemului de mediere.

Susţine reclamanta că amenda aplicată a fost calculată în mod eronat, cu încălcarea art.51 alin.(1) din Legea nr.21/1996, prin raportare atât la valoarea bilanţului societăţii, cât și la valoarea bilanţului Fondului de pensii administrat privat de„E”, deși fondul de pensii administrat privat este o entitate separată faţă de S.C. „E” – Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private” S.A. și nu există nicio prevedere legală care explicit sau implicit să prevadă că cifra de afaceri a fondului de pensii se include în cifra de afaceri a societăţii de administrare a fondului de pensii, iar Ordinul Consiliului Concurenţei 101/2004 nu cuprinde nicio referire la bilanţul fondurilor de pensii. În acest sens, reclamanta arată că activele Fondului de pensii administrat privat de „E” și ale Fondului de pensii facultative „E” Confort aparţin numai participanţilor în conformitate cu prevederile Legii nr.411/2004 și ale Legii nr.204/2006, și prin urmare, nu sunt parte din activele administratorilor. Mai susţine reclamanta că cifra de afaceri în cazul instituţiilor financiare este înlocuită de a zecea parte din valoarea bilanţului, dar această prevedere nu se aplică S.C. „E – Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private” S.A., a cărei cifră de afaceri trebuie să fie calculată strict pe baza veniturilor rezultate din activitatea curentă, conform art.2.1. din Ordinul Consiliului Concurenţei nr.101/2004.

În concluzie, calculul cifrei de afaceri al societăţii de administrare nu ar trebui să fie determinat ca procent din active de care nu poate dispune în nume propriu, deoarece acestea aparţin participanţilor. Conform principiilor generale privind calculul cifrei de afaceri indicate în Ordinul Consiliului Concurenţei nr.101/2004, trebuie luat în considerare venitul din activităţile curente desfășurate de societatea de administrare, conform obiectului său de activitate. Acest venit reprezintă exact venitul pe care este îndreptăţită societatea de administrare să îl obţină din

comisionul de administrare, din contribuţii brute, comisionul de administrare din activul fondului, penalitatea de transfer și din tarifele pentru solicitări de informaţii din partea participanţilor, conform legislaţiei în vigoare.

Întâmpinarea formulată de Consiliul Concurenţei

Prin întâmpinare, pârâtul Consiliul Concurenţei a solicitat respingerea acţiunii ca neîntemeiată, arătând că, pe de o parte, fapta la care a participat și reclamanta întrunește condiţiile prevăzute de art.5 alin.(1) din Legea nr.21/1996 și, pe de altă parte, fapta are la bază voinţa proprie a participanţilor, inclusiv a societăţii reclamante, de a împărţi acei participanţi care semnaseră acte de aderare cu două fonduri de pensii private. Reclamanta invocă în apărare o recomandare/indicaţie din partea autorităţii de reglementare, în sensul utilizării sistemului medierii, inexistentă în fapt și care nu poate să legitimeze fapta anticoncurenţială la care societatea a fost parte. Astfel, în cauza de faţă, există obiect anticoncurenţial, există efect anticoncurenţial, precum și vinovăţia reclamantei. Autoritatea de reglementare nu a indicat utilizarea sistemului medierii, in forma practicată de administratori.

În dezvoltarea motivării caracterului anticoncurenţial al obiectului acordului dintre administratori, pârâtul prezintă cadrul legal care a stat la baza constituirii și funcţionării pieţei administrării private a fondurilor de pensii obligatorii (Pilonul II), precum și specificul aparte al pieţei pe care s-a realizat înţelegerea, prin prisma momentului și modului în care s-a constituit aceasta.

Împărţirea dublurilor, respectiv a acelor persoane care figurau cu două acte de aderare individuale semnate cu două fonduri de pensii diferite, ca acord de voinţă al administratorilor, nu a fost, în principiu, contestată de administratori.

Documentele existente la dosarul cauzei demonstrează faptul că administratorii fondurilor de pensii private obligatorii s-au implicat din proprie inițiativă in comportamentul anticoncurenţial și au decis ca „medierea” să se realizeze prin împărţirea 50%-50% a dublurilor. Recomandarea de mediere apare ca fiind în sensul negocierii/tratării cu persoanele care aderau la fondul de pensii și nicidecum cu alţi administratori. De altfel, în cuprinsul minutelor întâlnirilor invocate de reclamantă, nu există vreo precizare din partea CSSPP și nici din partea administratorilor, care să conducă la concluzia că se impunea, ca soluţie, medierea intre administratori, având ca rezultat împărţirea clienţilor.

Procedura legală de soluţionare a dublurilor presupunea repartizarea aleatorie, în baza unui etalon rezultat în urma unei concurenţe efective între operatori, respectiv, cota de piaţă a acestora, etalon ce reprezintă ponderea reală a respectivului administrator în alegerile participanţilor.

Un act de aderare semnat de un participant reprezintă o alegere a unui fond de pensii de către respectivul participant doar în măsura în care actul îndeplinea condiţiile necesare pentru a fi validat de către CSSPP.

În absenţa înţelegerii de împărţire 50%-50% între administratori, participanţii care figurau cu acte de aderare duble, fie pentru că își exprimaseră voinţa de a adera la două fonduri, fie din cauza activităţii agenţilor de vânzări, nu puteau fi validaţi și urmau să fie repartizaţi aleatoriu între toate fondurile de pensii. Lipsa validării unui număr cât mai mare din participanţii înregistraţi ca dubluri, număr care nu se cunoștea de către administratori, putea conduce la o altă situaţie în ceea ce privește ponderea reală a administratorilor în alegerea participanţilor.

Astfel, acordul de mediere a dublurilor reprezintă o înţelegere cu obiect anticoncurenţial, având aptitudinea de a produce efecte anticoncurenţiale prin denaturarea concurenţei

pe piaţa administrării private a fondurilor de pensii, concurenţă care, manifestată liber și în condiţii corecte, cu respectarea regulilor aplicabile în materie, trebuia să conducă la o structură a pieţei care să reflecte numărul de participanţi validaţi pentru fiecare fond în parte.

În privinţa contestării efectelor anticoncurenţiale ale înţelegerii sancţionate, pentru a intra sub incidenţa art.5 din Legea nr.21/1996 sau a art.101 din TFUE, o înţelegere trebuie să aibă fie obiect, fie efect anticoncurenţial. Prin urmare, fiind vorba de o condiţie alternativă, este suficient că în cauză s-a demonstrat natura anticoncurenţială a obiectului acordului dintre administratori. Încercările reclamantei de a nega faptul că înţelegerea sancţionată a avut efecte anticoncurenţiale oferă, în realitate, argumente și confirmări suplimentare pentru natura anticoncurenţială a obiectului înţelegerii dintre administratori, înţelegere care avea capacitatea de a afecta concurenţa, fiind aptă a determina o structură a pieţei diferită de cea care s-ar fi conturat în condiţiile în care dublurile ar fi fost repartizate aleatoriu, în baza cotelor de piaţă stabilite ca urmare a liberei concurenţe între administratori.

De asemenea, probele pe care se întemeiază decizia atacată sunt probe conforme cu standardele impuse de art.6 din CEDO. După cum rezultă din cuprinsul deciziei atacate, dovezile pe care s-a fundamentat constatarea existenţei încălcării dispoziţiilor art.5 alin.(1) din Legea nr.21/1996 sunt reprezentate, în primul rând, de documente emanând de la părţile implicate, care conţin menţiuni exprese privind acordurile dintre acestea. Alte dovezi indirecte, circumstanţiale, existente în cauză, sunt coroborate cu aceste dovezi directe ale existenţei laturii obiective și subiective a contravenţiei, concluzia autorităţii de concurenţă rezultând ca urmare a analizei și interpretării tuturor elementelor probatorii existente la dosar.

Modalitatea de stabilire a amenzii este conformă cadrului

legal în vigoare la data adoptării deciziei contestate, în condiţiile în care administratorii sunt societăţi financiare, iar calificarea ca instituţii financiare este indisolubil legată de activitatea de administrare a fondurilor de pensii și, prin urmare, este justificată considerarea fondului de pensii drept un element de activ al administratorului.

Cererea reclamantei de solicitare a punctului de vedere al Comisiei Europene – Direcţia Generală Concurenţă

La termenul de judecată din 1 iunie 2011, reclamanta a formulat o cerere prin care a solicitat punctul de vedere al Comisiei Europene – Direcţia Generală Concurenţă referitor la respectarea regulilor de concurenţă comunitară în ceea ce privește aplicarea art.101 din TFUE, în sensul emiterii unei opinii în care să se precizeze dacă aranjamentele dintre fondurile de pensii private cu privire la distribuirea participanţilor dublaţi constituie o înţelegere care are ca obiect prevenirea, restricţionarea sau denaturarea concurenţei în sensul articolului 101, fiind astfel interzisă de prevederile acestui articol.

Hotărârea primei instanţe

Prin sentinţa civilă nr.4696 din 6 iulie 2011, Curtea de Apel București – Secţia a VIII-a contencios administrativ și fiscal a hotărât următoarele:

– a respins solicitarea reclamantei privind adresarea unei cereri Comisiei Europene pentru a comunica punctul de vedere referitor la respectarea regulilor de concurenţă comunitară relativ la aplicarea art.81 TCE, în prezent art.101 din TFUE, în privinţa înţelegerii dintre administratorii fondurilor de pensii private;

– a respins acţiunea formulată de reclamantă.

Considerentele instanţei cu privire la cererea de solicitare a punctului de vedere al Comisiei Europene – Direcţia Generală

Concurenţă

Curtea de apel a reţinut că aspectele ce se solicită a fi clarificate au fost definite în jurisprudenţa Comisiei Europene și a instanţelor comunitare.

Astfel, noţiunea de întreprindere a fost determinată în cauza Hofner și Elser, definirea fiind menţinută de instanţele comunitare care au arătat că include orice entitate implicată într-o activitate economică, indiferent de statutul său juridic sau modul în care este finanţată (cauzele C-159-160/91, C-364/92, C-180-184/98, C-218/00). Noţiunea de înţelegere în sensul prevederilor în materia concurenţei a fost definită în cauza BayerSG v. Comisie T-41/96, reţinându-se că noţiunea respectivă acoperă acele situaţii în care există un acord de voinţă între operatorii economici cu privire la implementarea unei politici, urmărirea unui anume scop sau adoptarea unei linii specifice de comportament pe piaţă. De asemenea, instanţele comunitare s-au pronunţat cu privire la conţinutul noţiunii de efect asupra comerţului (cauzele C-319/82, Kerpen&Kerpen, C-240/82 și alţii, Stichting Sigarettenindustrie, T-25/95 și alţii).

Totodată, în temeiul art.11 din Regulamentul nr.1/2003 al Consiliului CE, Consiliul Concurenţei a transmis Comisiei Europene rezumatul raportului de investigaţie prin care a fost analizat comportamentul administratorilor pe piaţa pensiilor private obligatorii, printre care și reclamanta, primind confirmarea în legătură cu aplicarea coerentă cu practica instituţiilor europene a conceptelor comunitare la situaţia de fapt.

4.2. Considerentele instanţei cu privire la fondul cauzei

Prin Decizia nr.39/07.09.2010 a Consiliului Concurenţei, reclamanta a fost sancţionată cu amendă în cuantum de 382.215 lei, pentru încălcarea dispoziţiilor art.5 alin.(1) lit.c) din Legea nr.21/1996 și a art.101 din TFUE, prin încheierea unor

înţelegeri anticoncurenţiale având ca obiect împărţirea clienţilor.

În cuprinsul deciziei menţionate s-a reţinut că, la data de 03.12.2007, prin Ordinul președintelui Consiliului Concurentei nr.402/2007, a fost declanșată o investigaţie din oficiu având ca obiect posibila încălcare a art.5 alin.(1) din Legea concurentei nr.21/1996, republicată și a art.101 din TFUE de către agenţii economici și asociaţiile de agenţi economici de pe piaţa administrării fondurilor de pensii private obligatorii (Pilonul II) din România.

Investigaţia a vizat două potenţiale încălcări ale regulilor de concurenţă pe piaţa administrării private a fondurilor de pensii obligatorii, respectiv, o potenţială înţelegere anticoncurenţială de împărţire a clienţilor între administratorii fondurilor de pensii și o potenţială practică concertată de fixare a comisioanelor de administrare.

În legătură cu ultimul aspect, în urma deliberărilor din data de 04.08.2010, Plenul Consiliului Concurentei a decis continuarea investigaţiei declanșate în baza Ordinului Președintelui Consiliului Concurentei nr. 402/2007, nefiind încă adoptată o decizie.

În ceea ce privește analiza unei posibile înţelegeri anticoncurenţiale de împărţire a clienţilor, s-a constatat existenţa unor înţelegeri anticoncurenţiale având ca obiect împărţirea clienţilor între administratorii de fonduri de pensii private, între care și reclamanta. Înţelegerile au vizat participanţii înregistraţi ca „dubluri”, în procedura de aderare iniţială la fondurile de pensii administrate privat.

Cu prilejul perioadei iniţiale de aderare la Pilonul II al sistemului de pensii, când ca urmare a creării acestei pieţe s-a înregistrat cel mai mare număr de participanţi (aproximativ 4 milioane), administratorii fondurilor de pensii au realizat împărţirea bilaterală a participanţilor

înregistraţi în același timp la două fonduri de pensii după propriile reguli. Perioada în care s-a desfășurat procedura de aderare inițială a fost perioada cheie, esenţială pentru stabilirea ierarhiei pe piaţă.

Pe baza actelor și documentelor aflate la dosarul de investigaţie, parte din acestea obţinute în urma desfășurării mai multor inspecţii inopinate la sediile mai multor agenţii economici și asociaţii de agenţi economici, prin Decizia nr.39/07.09.2010, Plenul Consiliului Concurenţei a constatat și sancţionat încălcarea dispoziţiilor art.5 alin.(1) lit.c) din Legea nr. 21/1996 și ale art.101 din TFUE de către un număr de 14 administratori de fonduri de pensii administrate privat, între care și societatea reclamantă.

Susţinerile reclamantei privind inexistenţa obiectului sau efectului anticoncurenţial, nu au fost reţinute de către prima instanţă.

Din interpretarea dispoziţiilor art. 5 alin.(1) din Legea nr. 21/1996, republicată, și ale art.101 din TFUE, rezultă că pentru existenţa ipotezei reglementate este necesară îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiţii: existenţa a cel puţin doi agenţi economici sau asociaţii de agenţi economici; existenţa unei înţelegeri, a unei decizii a unei asociaţii de agenţi economici sau a unei practici concertate; înţelegerea să aibă ca efect restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenţei pe piaţa românească sau pe o parte a acesteia.

În cauza dedusă judecăţii, s-a constatat existenţa unei fapte anticoncurenţiale întrucât a existat o înţelegere, în sensul de concordanţă a voinţelor societăţilor implicate, la care a participat și reclamanta, iar această înţelegere are un obiect și, implicit, un efect anticoncurenţial.

A reţinut instanţa că, între administratorii de fonduri de pensii private, au existat acorduri bilaterale de împărţire a

dublurilor, reţinându-se în mod corect faptul că în ceea ce privește aprecierea obiectului anticoncurenţial al înţelegerii de împărţire a clienţilor este suficient ca înţelegerea să poată produce efecte negative asupra concurenţei. Prin urmare, înţelegerea trebuie să fie aptă în mod concret să împiedice, să restrângă sau să denatureze concurenţa în cadrul pieţei comune.

Caracterul anticoncurenţial al acordurilor sancţionate rezultă din coroborarea următoarelor elemente: cadrul legal care a stat la baza constituirii și funcţionării pieţei administrării private a fondurilor de pensii obligatorii, specificul aparte al pieţei pe care s-a realizat înţelegerea, existenţa interesului administratorilor în privinţa modalităţilor de soluţionare a problemei dublurilor și potenţialul acordurilor de a afecta interesele participanţilor la fondurile de pensii obligatorii private, interesele concurenţilor de pe piaţa pensiilor obligatorii private, precum și structura unei pieţe în formare, prin denaturarea rezultatului jocului concurenţial.

Sub aspectului cadrului legal relevant, instanţa de fond a observat că în cuprinsul deciziei contestate sunt menţionate pe larg dispoziţiile legale aplicabile în cauză, din conţinutul acestora reţinându-se că repartizarea aleatorie urma să se aplice în cazul persoanelor care, deși aveau obligaţia să adere la un fond de pensii privat in faza iniţială de aderare, nu au aderat și, totodată, în cazul persoanelor înscrise în registru ca invalidate. Repartizarea aleatorie se realiza de către Casa Naţională de Pensii și alte Drepturi de Asigurări Sociale, direct proporţional cu numărul persoanelor validate pe fiecare fond de pensii administrat privat in parte, raportat la totalul persoanelor validate pentru toate fondurile de pensii administrate privat.

Procedura de repartizare aleatorie după criteriul numărului de acte de aderare validate pe fiecare fond de pensii a fost prevăzută de Norma nr.18/2007 emisă în aplicarea Legii

nr.411/2004, în vederea implicării active a jucătorilor din piaţă pentru atragerea participanţilor, precum și pentru păstrarea poziţiei pe piaţă a administratorilor.

În concret, procedura de aderare iniţială la fondurile de pensii administrate privat a început la data de 17.09.2007 și s-a finalizat la data de 17.01.2008, în această perioadă orice salariat în vârstă de până la 45 de ani având posibilitatea să adere la unul din fondurile de pensii administrate privat existente pe piaţă. La finalizarea procesului de aderare iniţială, toate persoanele cu vârsta de până la 35 de ani, care nu au aderat la unul din fondurile existente pe piaţă, sau care au aderat la mai mult de un fond, urmau să intre la procesul de repartizare aleatorie.

Astfel, la încheierea perioadei de aderare iniţială, un număr de 332.706 de persoane, care nu au aderat la un fond de pensii administrat privat, deși aveau această obligaţie, sau care au semnat acte de aderare la mai multe fonduri de pensii, au fost redistribuite între cele 18 fonduri de pensii existente la data respectivă, în funcţie de cota de piaţă deţinută de fiecare.

Perioada respectivă a fost decisivă pentru formarea pieţei, respectiv pentru determinarea structurii acesteia și a cotelor de piaţă deţinute de fiecare administrator, întrucât s-a înregistrat cel mai mare număr de participanţi.

La momentul realizării înţelegerii, piaţa administrării private a pensiilor obligatorii, definită ca fiind piaţa relevantă, era o piaţă în formare, ale cărei baze au fost constituite într-o perioada redusă de timp, respectiv 4 luni de zile. În aceste condiţii,a punctat curtea de apel, era important ca participanţii la fiecare fond să fie câștigaţi pe criterii corecte, având în vedere că structura pieţei și poziţia administratorilor fondurilor de pensii depindea direct de numărul de participanţi validaţi pentru fiecare fond în parte.

Obţinerea unei poziţii cât mai bune pe piaţa pensiilor private obligatorii, în faza de aderare iniţială, era esenţială pentru administratori, întrucât avea efecte și asupra evoluţiei viitoare a structurii pieţei, având în vedere că potrivit prevederilor Legii nr. 411/2007, după finalizarea perioadei de aderare iniţială, participanţii care nu aderaseră la un fond de pensii sau cei care au fost invalidaţi, urmau să fie distribuiţi aleatoriu între toţi administratorii de pe piaţă, proporţional cu cotele de piaţă obţinute de aceștia.

În legătură cu existenţa interesului administratorilor în privinţa modalităţilor de soluţionare a problemei dublurilor, s-a reţinut că acest interes rezultă din dezbaterile și corespondenţa purtată intre administratori, precum și între aceștia și CSSPP.

Interesul mare al administratorilor pentru găsirea unei soluţii la problema dublurilor se justifică prin faptul că aceștia erau conștienţi anterior începerii perioadei de aderare iniţială că se vor confrunta cu un număr de dubluri. Pe de altă parte, înregistrarea unui număr mare de dubluri era de natură să afecteze interesele directe ale administratorilor de a câștiga cât mai mulţi participanţi, având în vedere că dublurile urmau a fi invalidate si repartizate aleatoriu între toţi administratorii de fonduri private și nu doar între cei doi administratori de fonduri private la care se înregistraseră dublurile.

Întrucât pe parcursul perioadei de aderare, administratorii au transmis raportări bilunare către Casa Naţională de Pensii și alte Drepturi de Asigurări Sociale și au existat mai multe etape de validări intermediare, rezultă că administratorii nu au putut cunoaște, la data înţelegerii, numărul total de dubluri, dar se așteptau ca acest număr să fie mare.

Prin urmare, nu poate fi reţinut caracterul nesemnificativ al numărului de dubluri ce urmau să se înregistreze și nici al avantajelor obţinute, având în vedere că intenţia

administratorilor era de a obţine profit, iar acordurile de mediere a dublurilor erau încheiate în vederea obţinerii unui rezultat pozitiv.

Se poate concluziona astfel potrivit primei instanţe, că medierea participanţilor înregistraţi ca dubluri intre administratorii fondurilor private obligatorii, mediere realizată, in fapt, printr-o înţelegere de împărţire 50%-50% a acestor dubluri, a avut un potenţial de afectare, respectiv de denaturare a concurenţei pe piaţa administrării private a pensiilor obligatorii. Potenţialul de afectare a vizat o situaţie de fapt în care s-au aplicat principiile liberei concurenţe, în sensul că s-a prevăzut ca repartizarea aleatorie a dublurilor să se realizeze în funcţie de cota de piaţă obţinută de administratori în urma concurentei efective.

Susţinerile reclamantei potrivit cărora autorităţile ar fi stabilit o procedură care ar fi cuprins obligaţia administratorilor de a negocia împărţirea dublurilor intre ei, sunt neîntemeiate.

Din înscrisurile depuse la dosar rezultă, reţine aceeași instanţă, că administratorii fondurilor de pensii private obligatorii s-au implicat din proprie iniţiativă in comportamentul anticoncurenţial si au hotărât ca „medierea” să se realizeze prin împărţirea dublurilor. Astfel, administratorii, printre care și reclamanta, au acţionat în deplină libertate decizională, împărţirea dublurilor fiind exclusiv rezultatul voinţei acestora.

Acţiunile autorităţii de reglementare nu au fost de natură a înlătura posibilitatea administratorilor de a adopta un comportament conform normelor în materia concurenţei și nu pot constitui o cauză de înlăturare a răspunderii contravenţionale a reclamantei.

Apărările reclamantei în sensul că modul în care au procedat administratorii fondurilor de pensii private obligatorii in

privinţa dublurilor ar fi fost recomandat de CSSPP sunt contrazise și de aspectele reţinute în minutele întâlnirilor la care face referire societatea reclamantă.

În acest sens, din cuprinsul minutei întâlnirii din data de 22.10. 2007, rezultă că reprezentantul CSSPP nu a indicat în mod expres soluţia medierii, ci printre alte probleme, a semnalat participanţilor aspectul aderărilor multiple, arătând că dublurile din prima raportare se regăsesc si în cea de a doua, fapt ce denotă că administratorii nu au luat măsuri de eliminare a acestui aspect. Ca răspuns la problema semnalată de autoritatea de reglementare, administratorii au identificat diferite posibilităţi pentru a soluţiona problema dublurilor, altele însă decât medierea.

De asemenea, la întâlnirea din data de 26.11.2007, din cuprinsul minutei reiese că, urmare a analizei CSSPP, s-a constatat faptul că multe dintre dubluri sunt făcute de brokerii care lucrează cu mai mulţi administratori. Ca răspuns, unii administratori au semnalat autorităţii de reglementare faptul că participanţii refuză să dea declaraţii notariale in situaţiile in care există suspiciuni de fals. În acest context, reprezentantul CSSPP a menţionat că în cazul în care există dubluri pentru o persoană care nu a semnat decât un singur act de aderare, această persoană trebuie să dea o declaraţie notarială privind opţiunea sa, recomandându-se administratorilor să medieze situaţia celor invalidaţi.

Rezultă astfel, că recomandarea de mediere a reprezentantului CSSPP a fost făcută în sensul negocierii cu persoanele care aderau la fondul de pensii și nu în sensul medierii între administratorii fondurilor de pensii private obligatorii, care să aibă ca rezultat împărţirea clienţilor.

Totodată, din conţinutul corespondenţei purtate între CSSPP și administratori, inclusiv a e-mailurilor din 15.01.2008 și 04.02.2008, nu se poate reţine că autoritatea de reglementare a acceptat alocarea dublelor opţiuni de către administratorii

fondurilor de pensii private obligatorii.

Prin urmare, implicarea CSSPP a fost în sensul că administratorii să depună eforturi pentru a determina, în cazul dublurilor, autenticitatea actelor de aderare și voinţa reală a participantului, și nu de a-și împărţi clienţii.

În ceea ce privește acordul administratorilor pentru împărţirea dublurilor, din probele prezentate în cuprinsul deciziei contestate, instanţa reţine că această împărţire s-a făcut în mod bilateral. Astfel, fiecare din cei doi administratori, la care participanţii figurau cu două acte de aderare individuale diferite, a fost de acord să împartă aceste dubluri în proporţie de 50%-50%, contrar procedurii obligatorii prevăzute de Norma 18 în cazul dublurilor.

Comportamentul anticoncurenţial al administratorilor fondurilor de pensii private obligatorii ce a fost sancţionat prin decizia contestată, nu poate fi justificat de cerinţe legislative, care să exonereze de răspundere contravenţională societăţile implicate, inclusiv reclamanta.

Pentru motivele arătate, instanţa a constatat că împărţirea dublurilor între administratori, printre care și reclamanta, a fost în mod corect calificată drept o înţelegere cu obiect anticoncurenţial, care atrage aplicarea dispoziţiilor art.5 alin.(1) lit.c) din Legea nr.21/1996.

De asemenea, curtea de apel a considerat că prin decizia contestată s-a reţinut în mod corect și încălcarea dispoziţiilor art. 101 din TFUE.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 411/2004, republicată, în România poate fi administrator al unui fond de pensii orice entitate autorizată pentru această activitate într-un alt stat membru al Uniunii Europene sau aparţinând Spaţiului Economic European, fiind exceptată de la cerinţa autorizării de către CSSPP.

Administratorii autorizaţi în România pot primi contribuţii de la participanţi si angajatori dintr-un alt stat membru al Uniunii Europene sau aparţinând Spaţiului Economic European. O practică anticoncurenţială care afectează întreaga piaţă a administrării fondurilor de pensii private obligatorii din România, este susceptibilă să afecteze și cetăţenii altor state membre ale Uniunii Europene și implicit, comerţul între statele membre.

În cauză, având în vedere repartizarea în teritoriu a societăţilor de administrare a fondurilor de pensii obligatorii administrate privat și a participanţilor, piaţa relevantă geografică a fost definită ca fiind piaţa naţională, care reprezintă astfel o parte substanţială a pieţei comune. În ceea ce privește înţelegerile orizontale care privesc un întreg stat membru, acestea sunt în mod normal susceptibile să afecteze comerţul între statele membre.

Existenţa unei înţelegeri având ca obiect împărţirea clienţilor înregistraţi ca dubluri s-a reţinut pentru un număr de 14 dintre cele 18 societăţi care au intrat pe Pilonul II de pensii, în anul 2007. După finalizarea procesului de repartizare aleatorie, respectiv, martie 2008, prin raportare la numărul de participanţi, cei 14 administratori cumulau peste 90% din piaţa relevantă a produsului.

Prin urmare, activitatea de investire a activelor fondurilor de pensii de către administratorii de pe Pilonul II nu se limitează la teritoriul României, ci prezintă potenţial de afectare a comerţului statelor membre.

În privinţa considerării administratorilor ca fiind societăţi financiare, s-a reţinut că în mod corect în decizia contestată au fost avute în vedere dispoziţiile art.2 alin.(1) pct.8 și art.57 din Legea nr.411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, ale art.2 alin.(1) pct.15 și art.54 din Legea nr. 297/2004 privind piaţa de capital, ale art.7 alin.(1) pct.14 și art.18 alin.(1) lit.k) din O.U.G. nr.

99/2006 privind instituţiile de credit, din coroborarea cărora rezultă că natura activităţii societăţilor de administrare este similară celei desfășurate de instituţiile financiare. Ca urmare, la stabilirea amenzilor aplicate administratorilor fondurilor de pensii private, cifra de afaceri a fost înlocuită cu a zecea parte din valoarea bilanţului acestora, conform art.65 lit.a) din Legea nr.21/1996, în forma în vigoare la data deliberărilor cu privire la contravenţia săvârșită de fiecare societate.

În ceea ce privește amenda aplicată reclamantei, în mod corect aceasta a fost stabilită prin luarea în considerare a fondului de pensii ca activ al administratorului, în raport de dispoziţiile art.57 alin.(2) din Legea nr.411/2004, fiind respectată limita maximă de 10% prevăzută de Legea nr.21/1996 și limitele stabilite în Instrucţiunile privind individualizarea sancţiunilor pentru contravenţiile prevăzute la art.56 din Legea nr.21/1996. Totodată, întrucât s-a reţinut că fapta săvârșită a avut durata mai mică de un an, nivelul de bază al amenzii stabilit în funcţie de gravitatea și durata faptei a fost de 4% din cifra de afaceri a societăţii reclamante. De asemenea, nivelul de bază al amenzii a fost diminuat cu 50% prin reţinerea unei circumstanţe atenuante. Prin aplicarea acestei reduceri, s-a avut în vedere capacitatea financiară a reclamantei, amenda finală aplicată fiind astfel de 2% din cifra de afaceri.

5. Calea de atac exercitată de ***S.C. „ E” – Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private S.A. – București***

Împotriva sentinţei nr.4696 din 6.07.2011 a Curţii de Apel București – Secţia a VIII-a contencios administrativ și fiscal a declarat recurs reclamanta S.C. „E” – Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private S.A. – București, invocând, în drept, dispoziţiile art. 304^1 Cod procedură civilă.

Recurenta critică, în principal, modul în care au fost

aplicate prevederile art. 5 din Legea nr. 21/1996 a concurenţei și art. 101 din TFUE, susţinând că sentinţa nu este motivată corespunzător și cuprinde aprecieri greșite în evaluarea și calificarea înţelegerii dintre administratori cu privire la împărţirea dublurilor, considerată eronat anticoncurenţială prin obiect.

Raportându-se la considerentele esenţiale ale hotărârii atacate, recurenta afirmă, în primul rând că adoptarea unei metode de alocare diferite de cea prevăzută în legislaţia aplicabilă nu determină implicit concluzia că scopul administratorilor a fost restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenţei. Recurenta combate presupusa raţiune pro-concurenţială a sistemului loteriei, arătând că, spre deosebire de grupul de participanţi care nu a aderat la nici un fond de pensii, participanţii cu acte de aderare duble își exprimaseră preferinţele pentru anumite fonduri, așa încât împărţirea lor prin sistemul loteriei între fondurile la care aceștia nu au aderat nu ar fi recompensat fondurile care avuseseră iniţial succes în atragerea lor. În același context, recurenta mai arată că a avut intenţia comercială de a-i transforma pe potenţialii participanţi în participanţi finali pentru maximizarea profitului, dar nu a restricţionat în niciun mod, direct sau indirect, pe ceilalţi administratori și nici pe participanţi, care se puteau transfera la alţi administratori.

Referitor la numărul dublurilor și impactul înţelegerii asupra structurii pieţei, recurenta combate concluzia la care a ajuns prima instanţă, insistând asupra modificării nesemnificative a cotelor de piaţă ale administratorilor: de numai 0,01-0,23%, ca efect al înţelegerii incriminate, împrejurare care nu susţine ideea unei denaturări „considerabile” a concurenţei. Mai arată că în cadrul întâlnirii din 12 noiembrie 2007 dintre reprezentanţii administratorilor și reprezentanţii CSSPP și CNPAS i s-a adus la cunoștinţă că „există aproximativ 75.000 de dubluri”,

în realitate 58.000 de dubluri, număr nesemnificativ faţă de numărul total de participanţi: 4.000.000.

Apărările Consiliului Concurenţei

Prin întâmpinarea formulată, intimatul a solicitat respingerea recursului ca nefondat, însușindu-și considerentele esenţiale ale sentinţei care conduc la concluzia că Decizia Plenului Consiliului Concurenţei nr. 39/2010 este legală atât în privinţa incidenţei dispoziţiilor art. 5 alin.(1) lit.c) din Legea concurenţei și a dispoziţiilor art. 101 TFUE, cât și în partea referitoare la amenda stabilită în sarcina „E”.

Răspunzând criticilor formulate de recurentă, intimatul a insistat asupra caracterului anticoncurenţial al înţelegerii prin obiectul său, afectarea concurenţei fiind implicită; prin însăși natura sa, fapta are capacitatea de a denatura concurenţa pe piaţa pensiilor private obligatorii într-un moment esenţial al formării acestei pieţe.

Referitor la cadrul legal relevant, intimatul a arătat că Norma nr. 18/2007 reglementa repartizarea aleatorie de către Casa Naţională de Pensii și Asigurări Sociale la unul din fondurile administrate privat, direct proporţional cu numărul persoanelor validate pe fiecare fond de pensii privat, raportat la totalul persoanelor validate pentru toate fondurile de pensii administrate privat, această procedură fiind prevăzută de legiuitor ca o măsură de stimulare a jucătorilor din piaţă, având scopul de a păstra poziţia pe piaţă a administratorilor, astfel cum aceasta fusese obţinută în urma concurenţei libere și corecte între aceștia.

Intimatul a mai susţinut în conturarea aceleiași idei că specificul aparte al pieţei pe care s-a realizat înţelegerea, prin prisma momentului și a modului în care s-a constituit aceasta, precum și interesul

administratorilor în privinţa modalităţilor de soluţionare a problemei dublurilor, în contextul incertitudinii, la momentul realizării înţelegerii, asupra numărului de dubluri care se vor înregistra – ei așteptându-se să fie foarte mare – sunt elemente care au fost judicios analizate de prima instanţă și justifică soluţia adoptată.

În privinţa caracterului „nesemnificativ” al numărului de dubluri și al avantajelor obţinute, invocate de recurentă, intimatul a arătat că acestea sunt constatări ulterioare faptei de împărţire a dublurilor și se poate spune că sunt rezultatul hazardului, nicidecum al intenţiei părţilor. Fără a nega în mod absolut că administratorii ar fi avut în vedere și respectarea voinţei participanţilor –dubluri, intimatul consideră că scopul principal al acordurilor de „mediere” l-a reprezentat obţinerea unui număr cât mai mare de participanţi, alegând certitudinea oferită de „mediere” incertitudinii oferite de repartizarea aleatorie.

Legat de incidenţa în cauză a dispoziţiilor art. 101 din TFUE, intimatul a arătat că s-a reţinut în mod corect aptitudinea acordului de a afecta comerţul dintre statele membre, fiind îndeplinite condiţiile indicate în Orientările Comisiei Europene privind conceptul de efect asupra comerţului din art. 81 și 82 din Tratatul CE (actualele art. 101 și 102 din TFUE).

Procedura derulată în recurs

În cadrul probei cu înscrisuri, conform art. 305 Cod procedură civilă, recurenta a depus la dosarul cauzei în ședinţa publică de la 19 octombrie 2012: proiectul Normei privind aderarea iniţială și evidenţa participanţilor la fondul de pensii administrat privat din data de 1 iunie 2007 și observaţiile pe care administratorii de pensii private le-au adresat CSSPP cu privire la proiect, minuta întâlnirilor din 22 octombrie 2007 și 12 noiembrie 2007, Extras din Registrul administratorului Pilonului II de

pensii, precum și două opinii legale formulate de prof. dr. G.O. fost președinte al Consiliului Concurenţei și șeful catedrei de Economie a Universităţii Politehnice București și de prof. PJS, profesor de drept european, specializat în dreptul concurenţei, la Facultatea de Drept a Universităţii din L, Olanda.

De asemenea, pe parcursul soluţionării cauzei, dată fiind complexitatea deosebită a acesteia, ambele părţi au depus la dosar concluzii scrise, precizări și puncte de vedere, detaliind aspectele esenţiale.

S-a prezentat pe larg contextul în care a intervenit între administratori înţelegerea de împărţire a dublurilor, impactul acesteia, precum și jurisprudenţa CJUE relevantă, fiecare dintre părţile litigante orientându-și argumentaţia în susţinerea punctului său de vedere.

Considerentele Înaltei Curţi asupra recursului

Examinând sentinţa atacată prin prisma criticilor formulate de recurentă, a apărărilor din întâmpinare, cât și sub toate aspectele, în temeiul art. 304^1 Cod procedură civilă, având în vedere ansamblul probator administrat în primă instanţă și în recurs, concluziile scrise, precizările și punctele de vedere exprimate în recurs, jurisprudenţa CJUE relevantă, Înalta Curte a ajuns la concluzia că recursul SC E– Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private S.A. București este fondat, pentru argumentele expuse în continuare.

1.Argumente de drept și de fapt relevante

Obiectul acţiunii judiciare, detaliat la **pct.I.1** din această decizie, vizează efectuarea unui control de legalitate asupra Deciziei nr. 39 din 7 septembrie 2010 a Consiliului Concurenţei, din perspectiva recurentei-reclamante „E”, amendată cu 382.215 lei.

Prin acest act administrativ au fost sancţionate cu amenzi contravenţionale 14 societăţi comerciale – administratori ai fondurilor de pensii private, din cele 18 existente pe piaţă, constatându-se încălcarea dispoziţiilor art. 5 alin.(1) lit.c) din Legea concurenţei nr. 21/1996, republicată și a art. 101 din TFUE prin încheierea unor înţelegeri anticoncurenţiale având ca obiect împărţirea clienţilor.

În esenţă, s-a reproșat societăţilor comerciale implicate, că înţelegerea pe care au avut-o pentru repartizarea participanţilor cu aderare dublă a avut ca obiect o restrângere a concurenţei pe piaţa fondurilor de pensii private obligatorii, denaturând structura unei pieţe în formare.

Articolul 5 alin.(1) din legea naţională a concurenţei, similar art. 101(1) din Tratat, interzice orice înţelegeri exprese sau tacite între agenţii economici ori asociaţiile de agenţi economici, orice decizii luate de asociaţiile de agenţi economici și orice practici concertate, *care au ca obiect* sau ca efect restrângerea, împiedicarea ori denaturarea concurenţei pe piaţa românească sau pe o parte a acesteia, în special cele care urmăresc împărţirea pieţelor de desfacere sau a surselor de aprovizionare pe criteriu teritorial, al volumului de vânzări și achiziţii ori pe alte criterii.

Pornind de la formularea textelor legale, din care rezultă cu claritate că obiectul anticoncurenţial și efectul anticoncurenţial nu reprezintă condiţii cumulative, ci condiţii alternative ale interdicţiei, prima instanţă a achiesat la punctul de vedere al Consiliului Concurenţei, exprimat prin decizia atacată, potrivit căruia „*fiind o înţelegere al cărei obiect este împărţirea clienţilor, aceasta cade* ***în mod automat*** *sub incidenţa interdicţiei prevăzute de art. 5 alin.(1) din lege*”.

Cu alte cuvinte, s-a reţinut că înţelegerea dintre administratori privind clienţii cu duble aderări a avut ca obiect restrângerea concurenţei per se, fără a se analiza contextul juridic și economic în care a intervenit și potenţialul anticoncurenţial.

Înalta Curte nu împărtășește această abordare.

În decursul jurisprudenţei sale, CJUE a stabilit că acordurile care au ca obiect restrângerea concurenţei sunt acele acorduri care prin natura lor sunt *„dăunătoare pentru buna funcţionare a concurenţei normale”* (cauza C-209/07 Irish Beef), având *„un potenţial ridicat de efecte negative asupra concurenţei”* conform Orientărilor Comisiei Europene privind aplicarea art. 81 alin.(3) din tratat, J.O. 2004 C 101/81 (actualul art. 101 alin.(3) din TFUE).

Pentru a se stabili dacă un acord restrânge concurenţa prin natura sa, trebuie luate în considerare: *„conţinutul acordului”*, *„scopurile obiective ale acestuia”, „contextul”* juridic și economic *„în care se aplică/urmează a fi aplicat acordul”, „comportamentul efectiv al părţilor pe piaţă”*, precum și aptitudinea acestuia de a *„afecta semnificativ condiţiile de piaţă”* (condiţii analizate în cauzele C-501, 513, 515 și 519/06 Glaxosmithkline Services Unlimited, C-8/08 T-Mobile Netherlands, C-209/07 Irish Beef, C5/69 Franz Vólk ș.a.).

Nu este necesară o analiză completă asupra efectelor unui acord pentru a se identifica o restrângere a concurenţei prin obiect, dar nici nu pot fi ignorate complet efectele potenţiale ale acestuia, câtă vreme trebuie demonstrat că este *„apt ca, într-un caz particular, (…) să împiedice, să restrângă sau să denatureze concurenţa pe piaţă”* (cauza C-8/08 T-Mobile Netherlands).

Referitor la contextul economic și juridic

Potrivit Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, persoanele în vârstă de până la 35 de ani care sunt asigurate și contribuie la sistemul public de pensii au avut obligaţia să adere și la un fond de pensii administrat privat iar persoanele cu vârsta cuprinsă între 35 și 45 de ani au avut opţiunea de a participa sau nu la un astfel de fond.

Art. 31 și 32 din acest act normativ stabileau că o persoană nu poate fi participant, în același timp, la mai multe fonduri de pensii; persoana devine participant la un fond de pensii prin semnarea unui act de aderare individual, din proprie inițiativă, sau în urma repartizării sale de către instituţia de evidenţă.

În temeiul aceleiași legi, în perioada 25 iulie 2007-9 octombrie 2007 au fost autorizate de Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private (CSSPP) un număr de 18 societăţi comerciale având ca obiect exclusiv de activitate administrarea fondurilor de pensii, între care și recurenta-reclamantă.

Procesul de aderare inițială la un fond de pensii administrat privat, precum și procedura de validare și repartizare aleatorie a participanţilor au fost reglementate de Norma nr. 18/2007 privind aderarea inițială și evidenţa participanţilor la fondurile de pensii administrate privat, (modificată și completată ulterior prin Norma nr. 31/2007), aprobată prin Hotărârea nr. 46/2007 a Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private.

Aderarea inițială trebuia să dureze potrivit Normei 18/2007 4 luni; a început la 17 septembrie 2007 și s-a finalizat la 17 ianuarie 2008.

Necontestat, în această perioadă administratorii s-au concurat puternic, în scopul obţinerii de cât mai multe acte individuale de aderare din partea potenţialilor

participanţi.

Problema care a generat litigiul de faţă a fost determinată de existenţa unor persoane înregistrate ca „dubluri”, adică participanţi care, din diferite motive , semnaseră acte de aderare pentru două sau mai multe fonduri de pensii.

Mecanismul legal de rezolvare, prevăzut în Norma nr. 18/2007, stabilea că repartizarea acestor persoane se realiza în mod aleatoriu, de către CNPAS , proporţional cu cota de piaţă obţinută de administratori în perioada de aderare voluntară iniţială.

Prealabil, administratorii aveau obligaţia de a verifica autenticitatea actelor de aderare ale participanţilor dublaţi și posibilitatea de a re-raporta pe aceia care și-au manifestat intenţia de a adera la un anumit fond.

Deși teoretic exerciţiul verificării ar fi trebuit să ducă la clarificarea situaţiei, în practică s-a constatat că persoanele care aderaseră la două fonduri erau re-raportate la CNPAS și de către fondul „dublat”.

Dificultăţile întâmpinate de administratori în această etapă, necontestate de Consiliul Concurenţei, au fost amplificate de presiunea unor termene foarte scurte în interiorul cărora trebuiau efectuate raportările: iniţial 2 săptămâni și apoi lunar.

Acesta este contextul particular în care, începând cu luna noiembrie 2007, administratorii s-au înţeles să împartă aderările înregistrate ca dubluri, în procente egale (50%-50%) între fondurile pentru care se optase, în loc de a aplica reglementarea care prevedea împărţirea dublurilor în mod aleatoriu, proporţional cu cota de piaţă obţinută de administratori în perioada iniţială de aderare.

Referitor la comportamentul părţilor implicate; conţinutul

și scopurile acordului

Un argument important în economia soluţiei pronunţate de prima instanţă l-a reprezentat atitudinea subiectivă a administratorilor fondurilor de pensii administrate privat.

S-a reţinut, preluându-se poziţia Consiliului Concurenţei, că încă înainte de începerea perioadei de aderare iniţială, administratorii se așteptau la un număr mare de „dubluri" care le-ar fi putut afecta interesele directe, precum și că la momentul realizării acordurilor de împărţire 50%-50%, incertitudinea încă exista, estimându-se foarte multe situaţii de acest gen.

Acest considerent ignoră însă numărul nesemnificativ de dubluri existente anterior datei medierii, 75.000 faţă de un număr total de 1.760.000 de acte valide raportate de CSSPP în cadrul întâlnirii cu administratorii din 12 noiembrie 2007 (fila 125,dosar recurs), precum și informarea din 22 octombrie 2007 realizată de vicepreședintele CSSPP, potrivit căreia *„până în prezent, numărul de dubluri nu este foarte mare*" (fila 120,dosar recurs).

Ca atare, la mijlocul perioadei de aderare, când a intervenit înţelegerea analizată între administratori, aceștia nu se puteau aștepta la o altă rată a dublurilor faţă de rezultatele deja raportate de CSSPP (75.000 de dubluri, din care au rămas în final 58.000, dintr-un total estimat de 4 milioane de participanţi) și nu se poate reţine în mod rezonabil că au urmărit influenţarea structurii finale a pieţei doar prin împărţirea semnăturilor duble.

Cu alte cuvinte, încălcarea legislaţiei specifice în domeniul pensiilor private obligatorii, respectiv a dispoziţiilor art. 21 din Norma nr. 18/2007 nu este de natură să dovedească o încălcare *„inevitabilă*" (potrivit intimatului-pârât) a Legii Concurenţei, în lipsa unor

elemente concrete care să susţină o atare concluzie.

Împărţirea 50%-50% a unui număr nesemnificativ de dubluri, totalizând sub 1% din numărul total de participanţi care urmau să-și exprime opţiunea, nu putea avea aptitudinea de a schimba structura pieţii care era deja clară; consumatorii selectaseră fondul preferat și doar o mică parte se înregistraseră de mai multe ori.

În plus, în cazul recurentei „E” trebuie să se reţină că a oferit participanţilor cu semnătură dublă posibilitatea de a se transfera în mod gratuit (în condiţiile în care reglementarea prevedea o penalitate de transfer) la oricare din fondurile de pensii concurente pentru care participantul în cauză își manifestase opţiunea, confirmându-se astfel că scopul pe care l-a urmărit a fost rezolvarea cât mai practică a acestei situaţii iar nu distorsionarea concurenţei, imposibil de realizat în această etapă în contextul examinat.

Fără a intra în analiza aprofundată a avantajelor și dezavantajelor practice ale celor două mecanisme de împărţire a „dublurilor”, cel legal și cel stabilit prin înţelegerea sancţionată de Consiliul Concurenţei, dezvoltate pe larg de recurenta-reclamantă, Înalta Curte reţine ca deosebit de relevantă împrejurarea că algoritmul adoptat de administratori, de alocare pe baze egale a dublurilor, a fost consfinţit de legiuitor.

Astfel, prin Legea nr. 241/7 decembrie 2010 a fost modificat art. 33 alin.(2) din Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, în sensul că „*Repartizarea aleatorie a persoanelor se efectuează în cote egale pentru fiecare fond de pensii administrat privat , la data la care se face repartizarea*”.

Referitor la susţinerile intimatului-pârât din concluziile scrise depuse la data de 24 octombrie 2012, conform cărora

conceptul de „apreciabilitate” a afectării potenţiale a concurenţei reprezintă doar o condiţie de incidenţă, a art. 101 din tratat, norma naţională necuprinzând o atare condiţionare, Înalta Curte constată că acestea sunt contrazise chiar de Instrucţiunile sale privind aplicarea art. 5 alin.(2) din Legea Concurenţei, potrivit cărora *„restricţionările prin obiect sunt cele care, chiar prin natura lor, pot afecta concurenţa în sensul restrângerii, împiedicării sau denaturării acesteia. Este vorba despre restricţii care, din perspectiva obiectivelor urmărite de regulile de concurenţă,* ***au un potenţial anticoncurenţial ridicat****, așa încât nu este necesar ca pentru scopurile urmărite de aplicarea art. 5 alin.(1) din lege, să se probeze un efect concret asupra pieţei*.”

Nu în ultimul rând, instanţa de recurs observă că în practica anterioară a Consiliului Concurenţei analiza pe care a făcut-o a corespuns parametrilor indicaţi de Înalta Curte în preambulul acestor considerente.

De exemplu, prin decizia adoptată în cauza Asociaţiei Distribuitorilor și Importatorilor de Medicamente și Asociaţiei Distribuitorilor de Medicamente din România, ce a închis investigaţia declanșată prin Ordinul Președintelui Consiliului Concurenţei nr. 406/27 octombrie 2008 pe piaţa distribuţiei de produse farmaceutice, în motivarea soluţiei administrative s-a arătat că „ *natura anticoncurenţială a obiectului înţelegerii rezultă nu din intenţia subiectivă a părţilor la momentul realizării acordului de voinţă, ci din conţinutul acestuia și din obiectivele sale apreciate în contextul economic și legal în care este aplicat, verificându-se măsura în care aceste obiective sunt apte a determina restrângerea sau denaturarea mecanismelor concurenţiale*”.

Conchizând, Înalta Curte reţine că în raport de scopul real al alocării „dublurilor”, conţinutul acordului, contextul economic și juridic în care a intervenit și inexistenţa

unui potenţial de afectare a concurenţei, soluţia la care a ajuns prima instanţă este greșită.

Temeiul legal al soluţiei instanţei de recurs

Pentru considerentele expuse la punctul anterior, în temeiul art. 20 alin.(3) din Legea nr. 554/2004 și art. 312 alin.(1) –(3) din Codul de procedură civilă recursul a fost admis, modificându-se sentinţa în sensul admiterii acţiunii și anulării Deciziei nr. 39/7.09.2010 a Consiliului Concurenţei în ceea ce o privește pe reclamanta S.C. „E – Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private" S.A. București.

Proiect de Ordin al preşedintelui privind emiterea prin intermediul centrului de imprimare masivă a unor acte administrative fiscale şi procedurale

Începând cu data de 1 ianuarie 2016 au intrat în vigoare prevederile Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările şi completările ulterioare, act normativ care la art. 46 alin. (6) reglementează faptul că actul administrativ fiscal emis pe suport hârtie şi tipărit prin intermediul unui centru de imprimare masivă este valabil şi în cazul în care nu poartă semnătura persoanelor împuternicite ale organului fiscal, potrivit legii, şi

ştampila organului emitent, dacă îndeplineşte cerinţele legale aplicabile in materie.

De asemenea, potrivit alin. (7) al aceluiaşi articol, prin ordin al preşedintelui A.N.A.F. se stabilesc categoriile de acte administrative fiscale care se emit de către organul fiscal central, noţiune nouă specifică unităţilor subordonate Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală. Ca urmare, ţinând cont de noul context legislativ, se impune elaborarea unui ordin al preşedintelui A.N.A.F. prin care sunt stabilite categorille de acte administrative fiscale şi procedurale care se emit de către organul fiscal central prin intermediul centrului de imprimare masivă, valabile fără semnătura şi ştampila organului emitent.

Opinia CJUE în cazul C-24/15

Pe 6 aprilie 2016 au fost publicate concluziile avocatului general cu privire la cauza C-24/15 *Josef Plöckl împotriva Finanzamt Scrobenhausen*. Litigiul principal are ca obiect refuzul Administrației financiare din Schrobenhousen de a scuti din punct de vedere TVA transferul efectuat de domnul Plöckl al unui autovehicul de pe teritoriul Germaniei pe teritoriul Spaniei, pentru motivul că domnul Plöckl nu a comunicat un număr de identificare în scopuri de TVA atribuit în statul membru de destinație (Spania).
Din punctul de vedere al Avocatului, obligația de a comunica numărul de identificare în scopuri de TVA este considerată o cerință de formă, și nu una de fond. Așadar, reiese că domnul Plöckl, prin faptul că nu a comunicat Administrației financiare din Schrobenhausen un număr de identificare în scopuri de TVA din Spania, a încălcat o cerință de formă impusă de legiuitorul german în scopul acordării scutirii transferurilor intracomunitare și nu o condiție de fond. Prin urmare, în conformitate cu prevederile

Directivei Generale privind TVA, autoritățile fiscale din Germania nu ar putea refuza scutirea TVA aferentă livrării intracomunitare de bunuri pentru motivul prezentat mai sus, atât timp cât:

- obligația reprezenta o cerință de formă;
- nu există indicii concrete privind evaziunea fiscală;
- autoritățile fiscale dispuneau de datele necesare pentru a stabili că cerințele de fond erau îndeplinite.

În concluzie, propunerea avocatului general cu privire la răspunsul Curții este acela că prevederile Directivei de TVA „se opun ca administrația fiscală a statului de origine să refuze să scutească un transfer intracomunitar pentru motivul că persoana impozabilă nu a comunicat un număr de identificare în scopuri de TVA atribuit de statul de destinație, atunci când nu există indicii concrete privind evaziunea fiscală, bunul a fost transferat în alt stat membru, iar celelalte condiții ale scutirii sunt de asemenea îndeplinite”.

Declarația informativă privind livrările/prestările și achizițiile efectuate pe teritoriul național de persoanele înregistrate în scopuri de TVA – Formular 394

Ordinul Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF) nr. 1105/ 2016, publicat în Monitorul Oficial nr. 242 din 1

aprilie 2016

Ordinul aduce o serie de modificări și clarificări Ordinului ANAF nr. 3769/2015 privind declararea livrărilor/prestărilor şi achiziţiilor efectuate pe teritoriul naţional de persoanele înregistrate în scopuri de TVA şi pentru aprobarea modelului şi conţinutului declaraţiei informative privind livrările/prestările şi achiziţiile efectuate pe teritoriul naţional de persoanele înregistrate în scopuri de TVA.

Principalele modificări/clarificări se referă la:

– amânarea termenului de intrare în vigoare până la 1 iulie 2016;

– eliminarea obligației depunerii retroactive a declarației (pentru perioada anterioară datei de 1 iulie 2016);

– actualizarea cotelor de TVA cu 24% pentru declararea TVA defalcată pe cote;

– eliminarea obligației redepunerii declarației în cazul facturilor primite de persoana impozabilă în altă perioadă de raportare față de data emiterii acestora de către furnizori;

– obligativitatea furnizării Codului Numeric Personal este limitată la situația în care persoana impozabilă îl colectează de la persoana fizică din e.g. contracte, facturi, în lipsa acestuia declarându-se doar numele, prenumele și adresa respectivei persoanei fizice;

– declararea distinctă a livrărilor/achizițiilor de telefoane mobile, microprocesoare, console de jocuri, tablete PC și laptopuri (de către persoanele impozabile care aplică sistemul normal de TVA/sistemul de TVA la încasare) dacă valoarea acestora, exclusiv TVA, înscrisă într-o factură este mai mică de 22.500 lei, precum și a celor mai mari de 22.500 lei;

– declararea livrărilor/achizițiilor de bunuri și/sau servicii către/de la persoane care aplică regimul special pentru

agențiile de turism, bunuri second-hand, opere de artă, obiecte de colecție și antichități;

– declararea numărului total al contractelor precum și a valorii achizițiilor de bunuri și servicii efectuate de la persoane fizice; – neînscrierea în declarație a operațiunilor declarate prin declarația recapitulativă privind livrările/achizițiile/prestările intracomunitare (formular 390);

– neînscrierea în declarație a operațiunilor de import de bunuri (inclusiv în cazul persoanei impozabile pentru care s-a acordat certificat de amânare de la plata în vamă a TVA);

– clarificări cu privire la facturile stornate și anulate;

– declararea numărului de facturi emise, în perioada de raportare, atât de către persoana impozabilă în calitate de beneficiar, cât și de beneficiari și terți în numele persoanei impozabile, precum și plaja de facturi alocată;

– în ceea ce privește operațiunile cu persoane neînregistrate în scopuri de TVA (cu detaliere pe fiecare operațiune), pentru perioada 1 iulie

– 31 decembrie 2016, pentru livrările de bunuri/prestările de servicii realizate de persoanele impozabile care aplică regimul normal de TVA/TVA la încasare/regim special către persoane fizice, vor fi cuprinse în lista de detaliu numai facturile emise cu valoare individuală mai mare de 10.000 lei. Totuși, pentru livrările de bunuri/prestările de servicii efectuate către persoane fizice pentru care au fost emise facturi cu valoare individuală mai mică de 10.000 lei, se va completa numărul total al facturilor emise și valoarea bazei impozabile și TVA aferentă/valoarea acestora cu TVA inclusă, după caz. Începând cu data de 1 ianuarie 2017, se vor cuprinde în lista de detaliu toate facturile emise către persoanele fizice, indiferent de valoarea acestora.

Actele publicate în Monitorul Oficial partea I, accesibile în mod gratuit în varianta online

Senatul a adoptat astăzi un proiect de lege care prevede că actele publicate în Monitorul Oficial partea I să fie accesibile în mod gratuit permanent în varianta online. Proiectul va merge la Camera Deputaților, care este for decizional.

„Regia Autonomă Monitorul Oficial realizează un produs electronic conţinând actele publicate, care poate fi accesat gratuit pe internet, în varianta pentru citire, în mod permanent, în privinţa actelor publicate în Monitorul Oficial al României partea I, iar pentru celelalte acte, publicate în Monitorul Oficial al României părţile II-VII, timp de 10 zile lucrătoare de la publicarea lor. Sumarele monitoarelor oficiale sunt accesibile permanent”, potrivit proiectului de lege.

Acum, actele publicate în Monitorul Oficial care pot fi accesate gratuit pe internet şi sunt disponibile, în varianta pentru citire, timp de 10 zile de la publicarea respectivelor acte. După expirarea perioadei de 10 zile, produsele sunt disponibile pentru posesorii de abonamente lunare sau anuale.

Sursa: Evenimentul Zilei

ANAF măreşte cuantumul minim al datoriilor la buget care vor fi publicate

ANAF măreşte cuantumul minim al datoriilor la buget care se vor publica pe wvvvv.anaf.ro în data de 30 aprilie 2016, astfel:

- 100.000 lei, în cazul marilor contribuabili;
- 50.000 lei, în cazul contribuabililor mijlocii;
- 10.000 lei, în cazul celorlalte categorii de debitori, inclusiv persoanele fizice care au obligaţii fiscale restante aferente activităţilor economice desfăşurate independent sau profesiiior libere;
- 1.500 lei, în cazul persoanelor fizice, altele decât cele din categoria anterioară.

În perioada imediat următoare, contribuabilii ale căror restanţe fiscale înregistrate trebuie publicate vor primi notificări conţinând cuantumul datoriilor, pentru a avea posibilitatea stingerii acestora sau clarificării situaţiei fiscale. În procesul de analiză a oportunităţii modificării prevederilor OPANAF nr. 558/2016 au fost luate în considerare atât scopul de a preveni şi reduce arieratele la bugetul general consolidat, cât şi costurile necesare notificării, astfel încât se impune modificarea plafoanelor fiscale restante, care se vor publica pe pagina de internet www.anaf.ro.

Obligaţia de publicare a listei debitorilor care înregistrează obligaţii fiscale restante este prevăzută de art. 162 din Codul de procedură fiscală aprobat prin Legea nr. 207/2015. Cuantumurile de la care obligaţiile fiscale restante fac

obiectul publicării pe pagina de internet a ANAF şi Procedura de publicare a listelor debitorilor şi cuantumui obligaţii fiscale restante înregistrate au fost aprobate prin OPANAF.